

bb.73. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától
zárásig

p hgy

1976. október 4.

- 66. román pártküldöttség
- 67. taganka színház
- 68. nemzeti színház szombathelyen
- 69. amatőr színjátszók
- 70. időjárás
- 71. csehszlovák opera-bemutató
- 72. megnyílt a radnóti színpad
- 73. hírjegyzék.

/mti/

-.-

21.00/p

-48-

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztette: halasi györgy

10215

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MII / Budapest I., Fein u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1976. október 5. k e d d

bb.1. tervek az évisméltés csökkentésére

i dg/tm/p pr -cz

1976. október 5.

a biztató tapasztalatok alapján az oktatási minisztérium-
ban azt tervezik, hogy az évisméltés megszüntetését célzó kísér-
letet az 1977-78-as tanévtől valamennyi általános iskola el-
ső és második osztályában általánossá teszik. az ezzel kapcsola-
tos jogszabálytervezet előmunkálati megkezdődtek.

a kísérlet az idei tanévben mintegy ezer iskolában az ál-
talanos iskolák közel egynegyedében folyik. az 1972 óta tar-
tó kísérlet során a tanulókat a rendtartástól eltérően minősít-
tik, s csupán a második osztály végén osztályozzák őket. ez két-
éves fejlődési szakaszt biztosít a tanulóknak. amennyiben egy-
egy ép értelmű gyermek az első évben a rendszeres iskolabajárás
ellenére is egyes tantárgyakból gyengébb eredményt ér el, a má-
sodik évben mód van hiányainak pótlására. a pedagógusok differen-
ciált tanórai és órán kívüli foglalkozások keretében segítik a
lassabb fejlődésű gyermekeket, hogy hátrányaikat mielőbb, de le-
hetőleg a 2. osztály végéig behozzák. ez a kísérlet, illetve a
tervezett általános bevezetése a tankötelezettségi törvény ha-
tékonyabb végrehajtását is szolgálja. számos gyermeket megóv
az első osztály évisméltésével járó kudarcától.

/folyt köv ./

-1-

16

bb.1./tervek....folyt/p

napjainkban a tanítási óra pedagógiai munkája egyre korszerűbb és gazdagabb. a kísérlet azonban fokozottabban ráirányította a figyelmet a tanulók tanítási órán kívüli segítésére, a korrepetálás pedagógiai kérdéseire. nyilvánvalóvá vált: szükséges a korrepetálás szervezésének és korszerű pedagógiai vezetésének legjobb gyakorlati tapasztalatait számbavenni és közreadni. az oktatási minisztérium márciusban e témakörben hirdetett pályázata élénk visszhangra talált. a több mint félezer oldalnyi pályamunka értékelése megkezdődött. a pályázók számos olyan gyakorlati megoldást ismertettek, amelyek remélhetőleg segítik majd a pedagógusok munkáját és elterjedésükkel növekedhet a korrepetálás hatékonysága.

a pályázat eredményhirdetésére december 1-én kerül sor. a legjobb pályamunkákat az oktatási minisztérium könyv alakban tervezi közreadni, és az érintett általános iskolai pedagógusok rendelkezésére bocsátani./mti/

.-.-

bb.2. 1980-ra felépül az első budapesti szemétegető

i-don/pr/p -cz

1976. október 5.

a végleges döntés korábban megszületett: a fővárosi szemétegető megsemmisítésére égetőművet kell létesíteni. a terv a megvalósítás útján: az előkészületek megtörténtek, a kijelölt területen megtették az első kapavágásokat, a csehszlovák cég képviselőivel aláírták a technológiai berendezések szállításáról, szereléséről szóló szerződést. a szemétegetőmű jelentőségét bizonyítja, hogy az ötödik ötéves terv időszakában e létesítmény budapest két kiemelt nagyberuházása közül az egyik.

/folyt köv ./

-2-

bb.2./ 1980-ra felépül.....folyt/p

- a lakosság számának növekedésével, az ipar fejlődésével a szemétegető évről évre nő - mondták a fővárosi köztisztviselési hivatal illetékesei. - jelenleg például mintegy kétmillió ötszázezer köbméter háztartási szemétegető összegyűjtését, szállítását és elhelyezését kell megoldanunk. a lakosság a jövőben még több szemétegető, termelő; 1980-ban például a számítások szerint hárommillió köbméter háztartási szemétegető lerakásáról, ártalmatlanításáról kell gondoskodnunk. a mostani „szemétegető”, és a feltöltés üteme mellett a meglévő szemétegetők, téglagyári gödrök a hetvenes évek végére, a nyolcvanas évek elejére betelnek, elfogynak.

a szemétegető „minőségének”, változása is növeli az elhelyezési gondokat - mondták a vállalatnál és hozzátették: furcsán hangzik, de az életszínvonal emelkedése a szemétegető fajsúlyával is mérhető. minél lazább, könnyebb a szemétegető, annál magasabb az életszínvonal. a háztartási technológia változása: a félkész, illetve kész ételek - főleg a konzervek - növekvő fogyasztásával, a csomagolástechnika tökéletesedésével a szemétegetőben mind több a papír és a műanyag, s a korszerű fűtőanyagok használatával is változik a szemétegető hamutartalma. így aztán a szemétegető összetétele egyre lazább lesz, csökken köbméterenkénti fajsúly. nyolc évvel ezelőtt egy köbméter szemétegető 600 kilogrammot nyomott, most a szemétegető súlya ennél jóval kevesebb. van olyan terület, ahonnan a begyűjtött egy köbméter szemétegető mindössze 100-150 kilogramm.

a szemétegető ártalmatlanításának, eltüntetésének egyik leg-higiénikusabb módszere az égetés. alapos felmérés után sok szempontot figyelembe véve - kijelölték az égetőmű helyét. kőbánya, Óbuda és Rákospalota jöhetett számításba, a helykiválasztásnál a köjál véleménye volt a döntő; a legalkalmasabbnak az ipari övezetbe tartozó xv. kerületi ifjúgárda ut környékét találták. itt építik fel több mint 10 hektárnyi területen budapest új, nagy létesítményét. a munkát már megkezdték; a talajmechanikai feltárásokkal egyidejűleg földmunkagépekkel hozzáfogtak a terep rendezéséhez. a közművesítés során víz-, csatorna- és utahálózatot építenek. a kivitelező, a 23-as számú állami építőipari vállalat jövőre vonul fel, majd a munkát a csehszlovák szakemberek folytatják; ők szerelik a különböző technológiai berendezéseket.

/folyt köv ./

-3-

bb.2./ 1980-ra felépül.....2.folyt/p

a szemétegető 10 ezer köbméteres tárolójával sterilizáló laboratóriumával, a legmesszebbmenőkig megfelel az egészségügyi-higiéniai követelményeknek. a négy-kazános égetőben naponta 1200 tonna szemetet semmisítenek majd meg, a fővárosi szemétmennyiségnek mintegy 60 százalékát. a létesítménynek a korszerű személtávolítás mellett több előnye is lesz: az egyik, hogy termelt energiájával mintegy 10 ezer lakás fűthető./ egy kiló szemet fűtőértéke a számítások szerint csaknem másfélszerese a lignitének/. a másik, hogy az elégetett szemet salakjából jelentős mennyiségű vasat nyernek. a szemétegető évi, vashozamát, mintegy 1500 tonnára becsülik. az itteni kemencében, előállított, vas már nem kíván, utókezelést, rögtön mehet a martinkemencébe.

a nyolcvanas években keletkező fővárosi szemétmennyiség 40 százalékának elhelyezésére újabb telepeket, gödröket kell keresni, ideiglenesen, mert a főváros tervében még egy szemétegető létesítése szerepel, budapest déli részére.

a rákospalotán épülő több mint kétmilliárd forint értékű szemétegetőművel 1980-ban készülnek el./mti/

.-.-

bb.3. új könyvek a gondolat gondozásában - münnich ferenc könyve a spanyol polgárháborúról

i nm/zsu/p pr -cz

1976. október 5.

utleírás, emlékirat, népszerű ismeretterjesztő munka, filozófia-történeti tanulmány, fotóalbum- változatos a gondolat könyvkiadó őszi kínálata. kiemelkedik a sorból münnich ferenc könyve a spanyol polgárháborúról, tankok ellen száz halálon át, címmel. ugyancsak történelmi vonatkozású mű kovács endre, történelmi arcképek, című munkája, amely sokesztendő kutatás eredményeként tíz jelentős személyiség portréját rajzolja meg: valamennyien polgári forradalmárok és demokráciák voltak, a társadalmi haladást segítették elő valamilyen formában. váradi géza, 1848, te csillag, kötete, a magyar história, sorozatban lát napvilágot: összefoglalja a forradalom közvetlen előzményeit, európai feltételeit, eseményeit, a belső társadalmi harcokat, az osztrák-magyar viszony alakulását a fegyveres harc kirobbanásáig.

/folyt köv ./

-4-

16

bb.3./új könyvek.....folyt/p

a tudományos ismeretterjesztő társulat kiadójának szeptemberi kínálatából nem hiányoznak a művelődéstörténeti, irodalomtudományi, nyelvészeti könyvek sem. török gábor, józsef attila kommentárok, című kötetében a költő verseit stilisztikailag vizsgálja, s többek között szól egyes szavak irodalmi életéről, az írásjelek használatáról, közelebb hozva az olvasókat a józsef attilai életmű megértéséhez. lotz jános, szonettkoszoru a nyelv-
ről, című munkájában ugyancsak verstani írásokat vonultat fel magyar nyelvészeti, általános nyelvészeti tanulmányok mellett. a filozófiát képviseli a gondolatnál az etikai gondolkodók sorozatban kibocsátott david hume mű, az értekezés az emberi természetéről, valamint pasquale salvucci könyve az adam smith politikai filozófiája, az előbbi a klasszikus angol filozófus munkájának első magyar nyelvű tolmácsolása, az utóbbi pedig a mai marxista filozófia-történeti iskola egyik legjelentősebb képviselőjének összegzése a klasszikus liberalizmus legnagyobb közgazdászáról és erkölcs-filozófusról. ugyancsak ide sorolható szabó imre, előadások marxról és a jogról, című munkája is, amely marx alapvető műveit elemezve számos olyan gondolatra, összefüggésre hívja fel a figyelmet, amelyet a marxista jogelmélet eddig elhanyagolt.

nem mindennapi ajánlat a szép könyvek kedvelőinek gink károly - keresztury dezső: változatok bartók szinjadi műveire, című munkája, amely három kötetben bartók ihlette fotókat vonultat fel, keresztury dezső bevezetésével és verseivel. ugyancsak zenei vonatkozású molnár antal könyve is, aki mintegy 150 rövid írását, papírra vetett gondolatát adja közre az eretnek gondolatok a muzsika köréből, című könyvében. a színjáték tárgyával, közösségi jellegével, társadalmi összefüggéseivel, a többi művészeti ághoz fűződő esztétikai viszonyával foglalkozik katona ferenc a színjátékról írt tanulmánykötetében.

az ifjabb és az idősebb utazáskedvelő közönség számára ígér kellemes szórakozást v.k. arszenyev: derszu uzala, című regényének megjelentetése a világjárók sorozatban. a japán szovjet koprodukcióban készült film alapjául szolgáló mű a szerző 1956-ban megjelent munkájának immár harmadik, rövidített kiadása. egy másik távoli országba, a megdöbbentő ellentétek földjére invitálja az olvasót balázs dénes, pápua-új guinea, című utleírásában./mti/

.-.-

-5-

16

bb 4. több közösségi játékot; nagyobb részt a társadalmi munkák-
ból - jobban érvényt szerezni az iskolai rendtartásnak - lezaj-
lottak az uttorók csapatparlamentjei

i gy/fe/ny pr -cz

1976 október 5.

az országos uttoróparlamentet nemcsak megyei, kerületi, vá-
rosi, hanem - valamennyi uttoróegységénél - csapatparlamentek is
megelőzik. az a tény, hogy a csapatok javaslatai tovább, magasabb
szintre is eljutnak, serkenti, bátorítja a gyerekek kezdeményező-
készségét. október 1-ig az ország csaknem 4000 uttorócsapatánál
ült össze a „ tisztelt ház„: a kisdobosok és az uttorók véle-
ményt mondhattak az eltelet két esztendő uttoróéletéről, igényeik-
ről, az iskolai és a mozgalmi munkával kapcsolatos gondokról. a
gyerekek okosan, felelősséggel, a megoldást keresve szóltak kö-
zösségi életük komoly dolgairól - állapították meg az elmúlt he-
tek tapasztalatait összegezve az uttorószövetségben.

- a gyermekközösségek e demokratikus fórumai teljesítet-
ték küldetésüket: lehetőséget adtak a kisdobosok, uttorók és kö-
zösségeik közéleti aktivitásának fejlesztésére, növelték felelős-
ségüket uttoróéletük alakításában, fejlesztésében. alapvető
feladatuk volt az v. országos uttoróparlament határozatai megvaló-
sításának, az „ őrizzük a lángot! „ mozgalom eredményeinek, és
az eltelet időszak tapasztalatainak értékelése, de a csapatközös-
ségek életének gazdagítása érdekében a további, helyi teendők-
ről is döntöttek. elsősorban önmaguk számára, bizonyítva, hogy
nemcsak kérnek, cselekednek is. javaslataikat csapatuk munka-
programjába foglalták, s rendre megvalósítják. számos kérést azon-
ban a felnőttek - a szülők, ifjúkommunisták, állami-és társadalmi
szervek - figyelmébe ajánlották.

- elmondhatjuk, hogy a tanácskozások sikerében nagy szere-
pet játszott az uttorócsapatok vezetőinek felelősségtudata, amely-
lyel átértékelték, hogy a gyerekek első találkozója a demokratikus
közélet formáival meghatározó élmény lehet a majdani felnőtt ál-
lampolgár számára. valamennyi kisdobos és uttoró szava egyenlő
súlyal esett latba. sok kisdobos foglalkozott azzal, hogyan felel-
hetnek meg maradéktalanul - az uttorók 12 és a kisdobosok 6
pontjában foglaltaknak - az uttoróélet törvényeinek. szinte min-
denütt elhangzott, hogy az eddiginél nagyobb részt kérnek az is-
kolán belüli és a népgazdasági feladatok vállalásából, a társadal-
mi munkaakciókból. ezernyi formában nyilvánult meg a gyermeki
leleményesség és segítőkézség. például a gyengébben tanulók kor-
repetálására, az iskolai berendezések öntevékeny karbantartásá-
ra tett javaslatokban, és más, korukhoz szabott hasznos tevékeny-
ségek kijelölésében.

/folyt köv/

-6-

16

bb 4. / több közösségi ...folyt/ny

az uttoróélet jobb feltételeinek megteremtését is kérték a gyere-
kek. legyen több játszótér, a meglevőkről az „ idősek„ ne
szorítsák ki őket. a játszótérek tervezésénél hallgassák meg az
uttorókat is, ugyanakkor felajánlották a „ zöld őrség„ a
„ segítő kezek„ közreműködését. „ játsszunk együtt! „ „ men-
jünk a szabadba! „ - lehetne a jelszava annak a sok hasznos ja-
vaslatnak, amely a népszerű szellemi és sportvetélkedők játékos
oldalát kívánja erősíteni. a kisdobosok az eddiginél több olyan kö-
zösségi játék megrendezéséhez kérik a felnőttek, nevelők és a
patronáló kiszervezetek segítségét, amelyekben a természetjárás
öröme, a testedzés igénye, a játék élménye - egyszóval a rész-
vétel a fontos, nem a győzelem.

- értékes javaslatok hangzottak el az iskolai élettel kap-
csolatban is. a gyerekek úgy vélik: az a jó házirend, amely tar-
talmazza az uttorótanács, a közösség véleményét is. igen tanulsá-
gosak azok a jogos észrevételek is, amelyek kifogásolják, hogy még
mindig nem valósultak meg kellő következetességgel a rend-
tartásban, a korábbi állásfoglalásokban megfogalmazott követel-
mények. többen felelősséggel fogalmazták meg javaslataikat az ügye-
leti rendszer folyamatosabbá, rendszeresebbé tételére, annak ér-
dekében, hogy az ügyeletesi munka valóban önkéntes uttoró megbiza-
tás legyen. továbbá hogy ne csak az iskola, „ legnagyobb tanulói„
a viii. osztályosok lássák azt el.

most az uttorócsapatok előtt új feladatok állnak. az uttoró-
vezetőknek, valamint a piros és kéknnyakkendősöknek felelősséggel
kell hozzájárniuk saját határozataik végrehajtásához. az elmúlt
hetekben megválasztott mintegy 20 ezer gyermekküldött magasabb
szintű-járási, városi, kerületi, majd a fővárosi és megyei - parla-
menteken cserél véleményyt. végül november 24-27 között zalaeger-
szegen tartják a vi. országos parlamentet./mti/

-.-

bb 7. egy év alatt kétszer ítéltek el tartási kötelezettségének
elmulasztásáért

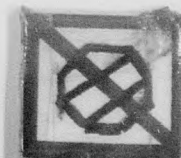
vid/fm/ny -6!

1976 október 5.

a múlt évben ítélte el a miskolci járásbíróóság paksi imre
nyékládházai lakost tartási kötelezettségének elmulasztásáért. -a
kiszabott három hónapi büntetés végrehajtását akkor két évi próba-
időre felfüggesztette. a közelmúltban paksi imre újból a járás-
bíróóság elé került, mert két gyermeke után ismét nem fizette a
tartásdíjat. tartozásának összege meghaladta a 3.600 forintot.
/folyt köv/

-7-

16

bb 7. / egy év alatt ...folyt/ny

a miskolci járásbíróóság paksi imrét öt hónapi, szigorított börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte. egyben elrendelte felfüggesztett büntetésének kitöltését is.

paksi imre enyhítésért fellebbezett./mti

-.-

bb.5. gépkocsit lopott - póruul járt

i bc/gk/p pr -cz

1976. október 5.

büntetéséből szabadult - s még aznap rabolt fazekas rezső 25 éves budapesti lakos. a xiv. kerületben becsöngetett egy lakásba, az ajtót nyitó idős -90 éves - nőt fazekas megfélemlítette, majd az ajtóból félretolta, behatolt a lakásba, s különböző ingóságok, főleg pénz után kutatott. amikor ebben akadályozni próbálta az idős nő, fölemelte, majd az éléskamrába vitte, s tovább folytatta a kutatást. közben a nő elhagyta a kamrát, tiltakozott. ezért fazekas őt kétszer is az ágyra dobta, megfélemlítette, a második alkalommal pedig fojtogatni is kezdte, s ezt csak akkor hagyta abba, amikor a szerencsétlen sértett rövid időre eszméletét veszítve levegő után kapkodott. a rabló ekkor eltávozott a lakásból, s magával vitte a zsákmányt: 3.000 forint készpénzt, zsebrádiót, karórát, borotvakészletet és kulcstartót különböző kulcsokkal.

fazekas még aznap este a bűncselekménnyel szerzett kulcsok egyikével az abonyi utcában parkoló személygépkocsit nyitott fel, s megpróbálta üzembe helyezni, hogy a helyszínt azzal hagyja el. eközben tetten érték, s elfogták.

a központi kerületi bíróság fazekas rezsőt - figyelembe véve, hoy visszaeső, korábban többször megbüntették- hétevi és nyolchónapi szabadságvesztésre és 3.000 forint vagyonekhozásra ítélte. a döntést az ügyész tudomásul vette, abban fazekas is megnyugodott, így az ítélet jogerős./mti/

-.-

-8-

10

bt.6. a szombathelyi lakástextil vállalat - a munkások művelődéséért
vid/p fm -cz

1976. október 5.

a szombathelyi lakástextil vállalatnál nagy gondot fordítanak a munkások művelődésének elősegítésére. a vállalatnál és gyáregységeiben létrehozták az oktatási és közművelődési tanácsokat, amelyek éves munkaterv alapján dolgoznak. kiemelten foglalkoznak a szakmunkásképzéssel, az iskolarendszerű oktatással, a szakmai továbbképzéssel, s az általános műveltséget fokozó egyéb oktatási formákkal, rendezvényekkel. a szombathelyi törzsgyárban és a kőszegi posztgyárban például a nyújtott fonodában a betanított munkások részére indítottak fonó szakmunkásképző iskolát.

a vállalatnál az idei tanévben is több mint háromszázan tanulnak tovább különböző oktatási intézményekben. a tanulási kedv növelése érdekében - a törvényes előírásokon túl, vezérigazgatói utasításban rögzítették azokat a jutalmakat, kedvezményeket, amelyeket sikeres vizsgák esetén nyújtanak a dolgozóknak.

fontosnak tartják az alapképzés megszerzése mellett a továbbképző tanfolyamok, iskolák szervezését. jelenleg is valamennyi gyáregységben működnek speciális jellegű továbbképző tanfolyamok, amelyek hozzásegítik a dolgozókat az egyre bonyolultabb gépek kezeléséhez, a korszerű lakástextil alapanyagokra épülő, új technológiák alkalmazásához.

a dolgozók igénylik a különböző művészeti ágak alaposabb megismerését is. például a zenei ismeretek bővítésére a tanárképző főiskolával kötött szerződést a vállalat, és zenei előadássorozatot tartottak a dolgozóknak. zongorát vásároltak, s minden esetben sztereo rádió és lemezjátszó is segítette az ismertett zenemű megismerését. előadássorozatot szerveztek a lakáskultúráról is.

a gyáregységekben a szakszervezeti szervek irányításával kulturbizottságok működnek. feladatuk a különféle üzemi-, öntevékeny, kulturális csoportok segítése, irányítása, valamint a külső kulturális intézményekkel való kapcsolattartás. jól szolgálják a művelődést a könyvtárak is.

/folyt köv ./

-9-

10

bb.6. a szombathelyi.....folyt/p

a szombathelyi törzsgyár dolgozói az idén új könyvtárat kaptak, ahol 9.500 kötet műszaki, 6.000 kötet szépirodalmi könyv, tizenhat féle folyóirat áll rendelkezésre. a gyárban létrehozták a könyv és versbarátok körét, rendszeresen tartanak könyvkiállításokat, könyvismertetőket, író-olvasó találkozókat. nem ritkák a képzőművészeti kiállítások sem. nagy sikert aratott legutóbb például a gyár „amator művészeinek”, munkáiból rendezett kiállítás. /mti/

-. -

bb.8. nagyarányú társadalmi összefogással épülnek gyermekintézmények szentgotthárdon

vid/p fm -cz

1976. október 5.

közös erővel, nagyarányú társadalmi összefogással oldják meg szentgotthárdon a gyermekek elhelyezését óvodában, bölcsődében. különösen jó példát mutat a selyemgyár, ahol zömmel nők dolgoznak, akiknek nem kis gondot okozott eddig az óvodahiány. a gyár vezetői ezért elhatározták, hogy száz személyes óvodát létesítenek. a gyermekintézményt a gyár saját építőbrigádja építi s a tervek szerint a jövő év első felében adják át rendeltetésének.

az új létesítmény mintegy 6.5 millió forintba kerül, amelyhez a tanácsi támogatás 900 ezer forint és jelentős segítséget adnak a gyár dolgozói is. a szövönők elsősorban szabad szombatjaikra külön műszakokat szerveznek és munkadíjukat az óvoda céljára ajánlják fel. a férfi dolgozók pedig főleg társadalmi munkával segítenek az építkezésen. az óvodát úgy tervezték, hogy a következő években bővíthető legyen. a konyhát és a különböző kiszolgáló helyiségeket már ennek megfelelően alakítják ki.

az üzemi óvodán kívül -ugyancsak közös összefogással - szentgotthárd központjában is felépül egy száz személyes új óvoda és egy nyolcvan személyes bölcsőde. az építkezéshez a nagyközség üzemei, vállalatai 7,5 millió forinttal járulnak hozzá. /mti/

-. -

-10--

bb. 9. rövid idő alatt elbomlanak - új növényvédőszer gyártására készül a nitrokémia

vid fm/il hgy

1976. október 5.

a hazai növényvédőszer mintegy 70 százalékát előállító fűzfői nitrokémia a következő években tovább növeli termelését. a tervek szerint 1980-ig a jelenlegi 1.6 milliárdról 2.5 milliárd forintra emeli a növényvédőszer-gyártás termelési értékét. a laboratóriumokban és a kísérleti üzemekben számos új szer vár a nagyüzemi gyártásra. ezek között legnagyobb arányban a kukorica-gyomirtók szerepelnek. elkészült az évi 10 tonnás teljesítményű kísérleti üzem, amelyben az új triazin származékot, a monazint gyártják. ezt az új gyomirtó szert a növényvédelmi kutató intézettel közösen kísérletezték ki és előnye a hagyományos szerekkel szemben, hogy már egy év alatt teljes egészében elbomlik a talajban, hatása pedig éppen olyan széleskörű, mint a megszokott triazinok. a kísérleti üzemet egyébként 1000 tonnás évi teljesítményű üzem követi majd, amely 1979-ben kezd meg a termelést.

a nehézszevegypari kutató intézettel közösen dolgozták ki az acetoklort, amely rendkívül nagy hatékonyságával tűnik ki a kukorica-gyomirtók közül. ebben az esztendőben még felhasználásának, alkalmazásának különböző módjait kutatják, s 1979-ig elkészítik az új gyártó üzemet is.

a kukorica gyomirtók mellett új buza-gyomirtókat állítanak elő, köztük elsősorban olyanokat, amelyek a nagy mértékben elszaporodott vadzabot is irtják.

a termékválaszték bővítésével párhuzamosan a balatonparti vegyi üzem mind többet költ a termékek minőségének javítására is. 6000 tonna évi kapacitású formázó üzemet vásároltak az nszk-beli alpine cégtől és a korszerű berendezést már jobb minőséget s az eddiginél tökéletesebb környezetvédelmet biztosítanak. /mti/

-. -

bb. 10. új kártevő a kukoricatáblákon

vid fm/il hgy

1976. október 5.

a mezőség és a kislépföld monokulturás kukoricatábláin az idén mintegy 15 százalékos kárt okozott a kukorica-barkó - állapították meg a keszthelyi agrártudományi egyetem növényvédelmi intézetének munkatársai.

/folyt.köv./

8.20/il

9.12

- 11 -

bb. 10./uj kártevő .... folyt./il

dr. takács andrás, a keszthelyi agrártudományi egyetem adjunktusa már több éve vizsgálja a nyolc milliméter nagyságu szürke ormányos kártevők életkörülményeit és a fokozódó kártétele elleni védekezés lehetőségeit. a kukorica-barkó különösen az elmúlt évtizedben, az egymást követő száraz években terjedt el a monokulturás kukorica-táblákon. érdekesség, hogy csak néhány éve vált kártevővé. a természettudósok már több mint száz évvel ezelőtt leírták jelenlétet hazánk tájain, akkor azonban réten-legelőkön élt, mint faunataj. tartzkodási helyét és táplálékát az elmúlt évtizedben cserélte fel a jobb és gazdagabb megélhetést biztosító kukoricával. az általában kukoricát termő területeken - amelyek a vegyszeres gyomirtás és termesztési rendszerek kialakítása után váltak általánossá általában táplálékot talált. kártételt különösen a kukorica kelése és az első hat levél kialakulása idején okoz. május elején a fiatal növény első leveleinek lerágásával hosszabb időre hátráltatja a fejlődést.

a keszthelyi kutató több évig vizsgálta a különböző dunántúli kukorica táblákon a beteg növények életfolyamatait. vizsgálta a szár-hosszuságot, - vastagságot és a termés mennyiségét. megállapította, hogy májusi kártételnél 40 százalékos levélfelület-veszteség után a növény regenerálódik ugyan és termés is hoz, a szár azonban vékonyabb, a lomb kevesebb és a termés kiesés meghaladja a 15 százalékot.

a kukoricabarkó az elmúlt években baranya, tolna és fejér megye iparszerű kukoricatermesztő rendszereinek területein okozott nagyobb kártételt, de ujabban a kistalaj kukoricatábláin is megtalálható, elterjedésének északi felső határa a duna vonala.

a keszthelyi agrártudományi egyetem növényvédelmi intézetében kidolgozták a kártevő elleni védekezés módszereit is. a kutatók tapasztalatai szerint a legjobb védekezési technológia az, ha a talajlakó kártevők elleni védekezéssel egyidőben juttatják a talajfertőtlenítő granulátumot a kukorica-táblákra. a laza, homos és lösz-talajon, - ahol különösen jól érzi magát a kártevő, - általában egymást követően 2-3 évben is meg kell ismételni a védekezést./mti/

-.-

8.25/11

- 12 -

bb. 11. megkezdődtek a tiszai hőerőmű indítási előkészületei

vid fm/il hgy

1976.október 5.

Leninvárosban megkezdődött a több mint hétmilliárd forintos költséggel épülő, 860 megawatt teljesítményű tiszai hőerőmű 1-es blokkjának indítását előkészítő munkálatok

a teljes kiépülése után négy egységből álló hőerőmű 1-es blokkjához 215 megawatt teljesítményű turbina és egy óránként 670 tonna gőzt adó óriáskazán tartozik.

az új tiszai hőerőműben az 1-es blokk berendezéseinek kívül elkészült az üzemi főépület, a vizlágító és előkészítő mű, a vezetékrendszerekkel, a hűtővízrendszer, a másodpercenként csaknem 10 köbméter hűtővizet szolgáltató 250 méter magas óriáskémény, a központi vezénylőterem és a műszerház. jelenleg a tüzelőolaj-átadó és tároló berendezések, valamint az induláshoz szükséges gázvezeték berendezéseinek készreszerelésén dolgoznak.

az 1-es blokk indulási előkészületei során a napokban megkezdődött az egyedi gépek 48 órás műszaki járatása, ugyancsak megkezdődött a csaknem 40 méter magas, 170 atoszférás gőzt szolgáltató cseh-szlovák gyártmányú kazán csővezetékének mosatása. ezt a műveletet a savazás követi, amely a tervek szerint mintegy három hetet vesz igénybe.

az indítás előkészítésére az erőmű beruházó vállalat és a tiszai hőerőmű kollektívája részletes „menetrendet” készített. ez határozza meg az 1-es blokk gépegységeinek indulásáig valamennyi elvégzendő munkát. a gőzszolgáltató egységek komplex próbái után előreláthatóan decemberben megtörténik a blokkhoz tartozó 215 megawatt teljesítményű turbina megforgatása. ezt a műveletet a párhuzamos kapcsolás követi, amelynek során az 1-es blokk berendezései már áramot szolgáltatnak az országos hálózatba./mti/

-.-

- 13 -

8.30/11
H. P. L.

bb 12. sajtótájékoztató

t mn/um zs hgy

1976. október 5.

a csehszlovák kultúra és barátság napjai alkalmából a színházi premiereken, kiállításokon kívül filmbemutatók is lesznek országszerte. mint a budapesti csehszlovák nagykövetség ma délelőtti sajtótájékoztatóján elmondták, többek között bemutatják az „egy ezüstpénz” című jaroslav balík produkciót, a toldi stúdió moziban pedig október 7-11 között a világhírű filmrendező, karel kachyna műveiből rendeznek retrospektív sorozatot. a budapesti híradó moziban ebben az időszakban csehszlovák rövidfilmek kerülnek a közönség elé. /mti/

-.-

bb 13. valamennyi cukorgyárban nagyüzem - sárvárótt is megindultak a gépek

vid/um ká hgy

1976. október 5.

keddtől mind a 11 hazai cukorgyárban nagyüzem van. utolsóként ezuttal is a sárvári cukorgyár gépsorai indultak meg. eredetileg alföldi répával tervezték a startot - mivel a sárvári gyár nyugat-magyarországi körzetében később érik a cukor alapanyaga - de a sok eső hátráltatta a betakarítást. a több mint 80 éves rába-parti gyárban összesen 27 000 vagon répából készül cukor az ideoi őszön és télen. fele vasuton, másik fele közuton érkezik. számottevő mennyiséget egyenesen a termelőhelyről szállítanak az üzembe.

a gyár körzetében az ötéves átlagnál alacsonyabb, a tavalyinál viszont 0.9 fokkal magasabb a répa cukortartalma. a termés várhatóan valamivel magasabb lesz a múlt évinél. erre utal hogy az eddig kiszedett répafejek átlagsulya 42 deka. /mti/

-.-

- 14 -

10.15/um

bb 14. beérett a leányka - nagyszüret heves megyében

vid/um ká hgy

1976. október 5.

heves megye történelmi borvidékein a mátraalján és az egeri borvidéken szedésre érettek a fehérbort adó szőlőfajták. beérett az egeri borvidék egyik legizletesebb szőlője, a leányka is. a szüret méreteire jellemző, hogy kedden már mintegy huszezer mázsa szőlőből préseltek mustot és ez az ütem jó idő esetén október végéig tarthat. a korai érésű medoc, valamint a rizlingszilváni már a legtöbb helyen a pincékben forr.

az eger-gyöngyös vidéki pincegazdaság tizenhat üzemében mostanáig mintegy hatvanezer mázsa szőlőt dolgoztak fel a vállalat öt megyére kiterjedő körzetében, minden szőlőfeldolgozó telepen, éjjel-nappal zugnak a gépsorok. /mti/

-.-

bb 15. halálos közlekedési balesetek

zsu um hgy

1976. október 5.

heves megyében, tarnalelesz és fedémes községek közötti utszakason bajzátth györgy 37 éves segédmunkás, fedémesi lakos motorkerékpárjával gyorsajtás és figyelmetlen vezetés miatt egy villanyoszlopnak ütközött és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt.

nagykanizsán egy utkereszteződésben nagy józsef 53 éves segédmunkás, nagyrécsei lakos kerékpárral nem adta meg az elsőbbséget és egy szabályosan haladó tehergépkocsi elütötte. nagy józsef olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. /mti/

-.-

bb 16. bátonyi józsef,

tm um hgy

1976. október 5.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 68 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása október 11-én, hétfőn délután 3 órakor a rákoskeresztúri új köztemetőben lesz.

/mti/

mszmp xiv. kerületi bizottsága

-.-
- 15 -

10.30/um

10.11

bb 17. villamosok összeütközése

fe um hgy

1976. október 5.

a xiii. kerület váci ut és dózsa györgy ut kereszteződésében lévő villamos megállóban szabó gyula 27 éves villamosvezető, pilisborosjenői lakos által figyelmetlenül vezetett 33-as jelzésű villamos nekiütközött egy álló 3-as villamosnak. a villamos utasai közül csorba józsefné 61 éves nyugdíjas és kovács gábor 45 éves szerszámiakatos budapesti lakosok súlyos, további öt utas könnyű sérülést szenvedett. a mentők a sérülteket kórházba szállították. szabó gyula járművezetői igazolványát a rendőrség bevonta, és ellene az eljárást megindította./mti/

--

bb 18. a másodállások, mellékfoglalkozások helyzetét vizsgálták a szabolcs megyei népi ellenőrök

vid/um ká hgy

1976. október 5.

a vonatkozó rendeletek megjelenése után a különféle szervek, intézmények, vállalatok intézkedési tervüket készítették, amelyek végrehajtása során 19-20 százalékkal csökkentették a másodállások és mellékfoglalkozások számát szabolcs-szatmár megyében. a megyei tanács felhívására a tanácsi szerveknél 8.4 százalékkal, a felügyeletük alá tartozó gazdasági szerveknél 38 százalékkal kevesebben dolgoznak másodállásban és mellékfoglalkozásként, mint korábban. az adminisztratív létszámra vonatkozó rendelet végrehajtása során az ilyen munkakörben dolgozók száma általában 8-9 százalékkal csökkent. ezeket a megállapításokat tette keddi ülésén a szabolcs-szatmár megyei népi ellenőrzési bizottság, 36 különféle szervnél, intézménynél, vállalatnál, ipari-, kereskedelmi- és termelészövetkezethél végzett ellenőrzés tapasztalatai alapján. a leggyakoribb szabálytalanság, amellyel a népi ellenőrök találkoztak az, hogy nem határozták meg pontosan és gyakran írásban sem rögzítették a másodállásban, vagy mellékfoglalkozásként elvégzendő feladatokat, munkaköröket. ebből adódik, hogy egyes helyeken még ma is foglalkoztatnak feleslegesen másodállásban dolgozókat.

/folyt.köv./

- 16 -

11.10/um

bb 18./a másodállások, ...folyt./um

a vizsgálatban érintett szervek, vállalatok vezetői a népi ellenőrök észrevételei alapján ismét felülvizsgálták korábbi intézkedési tervüket. a megyei népi ellenőrzési bizottsághoz több helyről érkezett jelentés, amelyben közlik: megszüntették a felesleges másodállásokat./mti/

--

bb 19. külföldi szerelők a zalaegerszegi hűtőház építésén

vid/um ká hgy

gáoi 1976. október 5.

a tervezett ütemek megfelelően épül - állami nagyberuházásként - a zalaegerszegi hűtőház. a fővállalkozó, a zala megyei állami építőipari vállalat az alapozási munkákat befejezve átadta a munkaterületet a hűtőházat és annak technológiai berendezéseit szállító, építő olasz termomeccanica cég szerelőinek, akik a hét elején nagy erővel láttak munkát. a magyar hűtőipar zalaegerszegi gyárában a jövő év végén kezdődnek a termelési próbák. elsősorban zöldségféléket és bogyós gyümölcsöt dolgoznak fel, tárolnak és szállítanak gyors-, illetve mélyhűtött állapotban a délnyugat-dunántúli és a balatonparti fogyasztóknak. a hűtőháznak szerepe lesz a mélyhűtött áruk exportálásában is. /mti/

--

bb 20. a cél: évi 3-3.5 millió tonna bauxit - országos bauxitbányászati tanácskozás kincsesbányán

vid/um kz hgy

1976. október 5.

az országos magyar bányászati és kohászati egyesület rendezésében kedden kétnapos, országos bauxitbányászati tanácskozás kezdődött kincsesbányán. a bakonyi és a fejér megyei bauxitbánya vállalat, valamint nyolc alumíniumipari intézmény szakemberei vitatták meg a bauxittermelés és a timföldgyártás feladatait, az iparág fejlesztési és együttműködési terveit.

/folyt.ő/:./

- 17 -

11.40/um

W 13

bb 20. /a cél: ...folyt./um

mint többek között elmondották, az előirányzott évi egymillió tonna timföld előállítására érdekében a magyar bauxitbányák hozamát 1990-ig 3-3.5 millió tonnára kell emelni. ehhez az új bányák nyitását és a bauxitvagyon felkutatását egyaránt meg kell gyorsítani. a meglévő bányák mellett az ötödik ötéves tervben befejeződik a darvastó ii., az iza ii., a rákhegy ii. és a deáki bánya kialakítása. 1980 után fejtés megyében, továbbá a bakonyban - nyirád, iharkút, nagyegyháza - térségében újabb bányákat nyitnak. ez utóbbi területek, várhatóan az iparilag hasznosítható bauxitvagyon hetven százalékat adják majd.

a konferencián kiemelték, hogy alumíniumiparunk gyors fejlesztését a szovjet-magyar timföld-alumínium egyezmény tette lehetővé, és a növekvő alapanyag-igény biztosítására korszerűsítik és bővítik az ajkai és az almásfüzitői timföldgyárat. ötven évvel vezetőlött csupán évi négyszáz tonna bauxitot termeltek gánton, a felszabadulás előtti csúcsteljesítmény egymillió tonna volt, azóta a kitermelt bauxit mennyisége csaknem megháromszorozódott. jelentős előrelépés történt a bauxitbányászat műszaki színvonalának emelésében: 1975-re a korszerű fejtésbiztosítás arányát kilencvennyolc százalékosra, a rakodását és a szállítását pedig kilencvenkilenc százalékosra emelték. megkezdték a magyar bauxitbányászat dieselesítését is, a süritett levegős berendezések helyett a furókocsiktól az önjáró-üritő rakodógépekig az olcsóbb üzemű és biztonságosabb diesel gépeket alkalmazzák.
/mti/

--

bb. 21. időjárásjelentés

il cz

1976. október 5.

a meteorológiai intézet jelenti kedden 13 órakor:

változékony idő

szárazföldünk legnagyobb részén változékony az időjárás. az óceáni nagy nedvességtartalmú léghullámok a brit-szigeteken és nyugat-európán át a skandináv-félsziget déli része fölé áramlanak. vonulásukat borult, többfelé esős, szeles idő kíséri. a földközi tenger felől enyhe nedves levegő érkezik a kárpát-medence, valamint az alpok térségén át a német-lengyel síkság fölé.

/folyt.köv./
13.05/il

- 18 -

bb. 21./idő.... folyt./il

ugyanakkor közép-európát északnyugati áramlással hűvös levegő közelíti meg. a felsorolt területeken is többfelé borult, esős az idő. a következő 36 órában a kárpát-medence időjárásának alakulásában egyre nagyobb szerepet játszik a hűvös levegő, így változékony időre számíthatunk.

hazánkban hétfőn az északnyugati megyékben változóan felhős idő volt, 3-7 óráig át sütött a nap. máshol erősen felhős, vagy borult volt az ég és a nap csak 1-2 órára sütött ki. többfelé esett eső, zápor, sőt jósvafőről zivatart is jelentettek. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége 3 mm alatt maradt. a legmagasabb nappali hőmérséklet északkeleten 16-20, máshol 20-26 fok között volt. ma hajnalra 9-16 fokig hűlt le a levegő. délelőtt nyugaton borult, máshol változóan felhős volt az ég. nyugaton esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor az esős helyeken csak 14-17 máshol 18-22 fok között alakult.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 16,4 fok volt, 2,9 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, gyengén emelkedik.

várható időjárás szerda estig:

kedden erősen felhős idő, többfelé ismétlődő esővel, záporral. szerdán felhőátvonulások, elszorítan futó záporral, többfelé megélénkülő délnyugati, a dunántúlon megerősödő és átmenetileg északnyugatra forduló szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7-12, legmagasabb napali hőmérséklet szerdán 16-21 fok között.

a duna vizállása budapestnél 214 cm./mti/

--

bb. 23. elhunyt koós Antal

gk/zs/il cz

1976. október 5.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre, 65 éves volt. hamvasztás utáni bucsuztatása október 11-én, hétfőn 15.30 órakor lesz a pesterzsébeti temetőben.

mszmp 14. kerületi bizottsága
bőripari dolgozók szakszervezetének
elnöksége

--

- 19 -

/mti/

13.05

bb. 24. koktél az ndk nagykövetségen

t dg/tm/zs/il cz

976. október 5.

gerhard reinert, a német demokratikus köztársaság buapesti nagykövete az ndk megalakulásának 27. évfordulója alkalmából kedden koktél adott a nagykövetségen. a nagykövet rövid beszédben méltatta a német demokratikus köztársaság fejlődését, majd a két ország barátságáért és a szocialista országok egységéért kifejtett tevékenységért kitüntetések nyújtott át. az ndk népek barátsága ligájának emlékérmet kapta a mecseki szénbányák zobák bányaüzemének ernst thalman szocialista brigádja, és demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének helyettes elnöke. aranyjelvény kitüntetésben tizen, ezüst jelvény kitüntetésben heten részesültek./mti/

--

bb. 22. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 óráig

se il cz

1. évisméltés megszüntetése
  2. szemétegető
  3. a gondolat kínálata
  4. uttorók csapatparlamentjei
  5. gépkocsit lopott
  6. munkások művelődéséért
  7. tartási kötelezettség elmulasztásáért ítélet
  8. társadalmi összefogás
  9. új növényvédőszer
  10. kukorica kártevők
  11. tiszai hőerőmű
  12. sajtótájékoztató
  13. cukorgyártás
  14. szüret heves megyében
  15. balesetek
  16. elhunyt bátonyi józsef
  17. villamos összeütközés
  18. szabolcsi nevelési vizsgálatok
  19. zalaegerszegi hűtőház építése
  20. bauxitbányászati tanácskozás
  21. időjárás
  22. hírjegyzék
- /mti/

--

13.10/il

- 20 -

Ma 13³⁰

bb 25. megnyilt az ország első testkultura szalonja

t ol/zsu um ie cz

1976. október 5.

új szolgáltatást nyújtó szalont avattak kedden a xii. kerület lékai jános tér 9. sz. alatt. a délbudai fodrász szövetkezet, a skála áruház-beli testkozmetikai szalon fenntartója, most különféle gimnasztikai berendezésekkel - terhelés-kerékpár, hasizompad, lengő lábgép, masszírozógép stb. - testkulturát szolgáló szalont rendezett be a fogyni, csinosodni, erősödni kívánók rendelkezésére.

a megnyitást megelőző sajtótájékoztatón elmondották, hogy a naponta 8-21. szombaton 8-16 óra között nyitvatartó szalont a nők kedden és csütörtökön, a férfiak a hét további napjain vehetik igénybe. a személyenként egy óra - egy óra 10 percig tartó kezeléssel három különféle testalkatra kidolgozott program szerint, szakképzett testnevelő tanárok irányításával végzett tornagyakorlatok útján - megfelelő számú kezelés után, a kívánt testtájék erősítését, illetve fogyasztását centiméterekben garantálják. a szalonban egyszerre 8-10, naponta 80-100 vendéget szolgálnak ki. egy-egy kezelés 40, a 8 alkalomra szóló, egy hónapig érvényes bérlet 240 forintba kerül.

a tornagépek tulajdonképpen az uszás, a lovaglás, a vivás, az evezés és egyéb sportok izomerősítő, illetve fogyasztó hatását koncentrálnak. a berendezéshez bio-szauna is tartozik, ám ennek használati díját a bérlet nem tartalmazza. noha csak egészséges emberek vehetik igénybe a szalont, ott mégis heti 2 alkalommal belgyógyászati orvosi szaktanácsadás is áll a vendégek rendelkezésére. /mti/

--

bb 26. a légi közlekedés fejlődése - drezdai vendégkiállítás a közlekedési múzeumban

t kf/fe um ie cz

1976. október 5.

évtizedes együttműködés újabb állomásaként a drezdai közlekedési múzeum vendégkiállítást rendezett a budapesti közlekedési múzeumban. az egyetemes repülés kialakulását, a légi közlekedés fejlődését nyomonkövető kiállítást dr. cristagartner, a drezdai múzeum igazgatója kedden bemutatta a sajtó képviselőinek.

/folyt.köv./
13.25/um

- 21 -

Ma 13³⁵

bb 26. /a légi közlekedés ...folyt./um

a kiállítás - amelyhez a múzeum egyik termét repülőgép belsőnek alakították ki - a légi közlekedés fejlődését kíséri végig a kezdettől egészen a tu 144-es szuperszónikus gépig. a hat részből álló kiállítás elején a repülés gondolatának kialakulásával, s az első, gyakorlati felhasználásra azonban még nem került repülőeszközökkel majd az emberi szállításra alkalmas léggömb, léghajó megalkotásával ismerkedhetnek meg az érdeklődők. a továbbiakban a légi közlekedés kialakulását mutatják be a különböző országokban, s láthatók a polgári repülés fejlődésének eredményei. a nézők megismerkedhetnek a repülőterek üzemével, az utasszállító gépek kezelésével, végül a világ légiforgalmának adataival. foglalkozik a kiállítás a légi közlekedés dolgozóinak munkájával és életkörülményeivel is.

a működő modellekkel, az „igazi”, gépek kicsinyített másával gazdagított, nagy érdeklődésre számot tartó kiállítás szerdán nyílik meg./mti/

--

bb. 28. sajtótájékoztató a csehszlovák kultúra napjai filmbemutatóiról

t nm/be/zs/il cz

1976. október 5.

a színházi bemutatók, kiállítások mellett filmbemutatók is reprezentálják a csehszlovák kultúrális életét a hazánkban sorakörülő ünnepi kulturális seregszemlén. ebből az alkalomból kedden a rózsza ferenc utcai csehszlovák klubban sajtótájékoztatót tartottak. dr. gombár józsef, a mokép igazgatója elmondta: a magyar mozik műsorán rendszeresen és nagy számban szerepelnek csehszlovák produkciók: a szocialista országok közül a szovjetunió után innen vásároljuk a legtöbb filmet.

pavel kuzma szlovák filmfőigazgató-helyettes, a csehszlovák filmdelegáció vezetője arról számolt be, hogy csehszlovákiában évente mintegy 40 filmet készítenek. a produkciók többsége a fiatalokhoz szól, ami nemcsak a filmnek a nevelésben betöltött szerepével magyarázható, hanem azzal is, hogy a mozinézők több mint 80 százaléka az ifjúság köréből kerül ki. a baráti szocialista országban megkülönböztetett figyelmet fordítanak a mai témájú, aktuális produkciók forgatására, de előtérben áll a történelmi témájú, főleg a felszabadulás eseményeivel foglalkozó művek készítése is.

/folyt.köv./
13.35/il

- 22 -

bb. 28./sajtótájékoztató .... folyt./il

a csehszlovák kultúra napjai alkalmából diszbemutatóra került sor budapestben a puskin moziban, illetve békéscsabán, szombathelyen és szarvason. a budapesti művészeti hetek jegyében vetítik a fővárosi vörös csillag filmszínházban stanislav strnad „a bátyámmak klassz öccse van”, című alkotását. vidéken stefan uher: „ha nekem egy kislányom lenne”, és zoro zahon az idő által tetoválva című filmjét mutatják be. a toldi stúdiómoziban filmsorozat kezdődik október 7-én „a város nem tud semmit”, című dusan klein filmmel, másnap jiri hanibal „anana, jana huga”, című produkciója kerül a közönség elé. október 9-én a „srác urak”, október 10-én karel kachyna: „ismét átugrom a pocsolyákat”, című műve szerepel a programban. ugyancsak a toldi moziban vetítik október 11-én jaromil jires: „...és üdvözlöm a fecskéket”, illetve október 12-én stefan uher „ha nekem puskám lenne”, című filmjét.

október 7-től a budapesti hiradó moziban csehszlovák összeállítás szórakoztatja majd a kisfilmek kedvelőit./mti/

--

bb. 27. fogadás a csehszlovák néphadsereg napja alkalmából

t dg/gk/zs/il cz

1976. október 5.

frantisek benko ezredes, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja a csehszlovák néphadsereg napja alkalmából kedden fogadást adott a nagykövetségen. a fogadáson megjelent csémi károly altábornagy, honvédelmi államtitkár, papp dezső, az mshmp kb közigazgatási és adminisztratív osztályának helyettes vezetője. jelen volt j. a. naumenko vezérezredes, a varsói szerződés főparancsnokának magyarországi képviselője és f. f. krivda vezérezredes, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoporthoz tartozó parancsnok. ott volt a néphadseregünk tábormoki és parancsnoki karának több tagja, képviselője. részt vett a fogadáson a magyarországi diplomáciai képviseletek számos vezetője, katonai és légügyi attaséja./mti/

--

13.40/il

he 13.15

1 a munkásörsg, a magyar honvédelmi szövetség, a magyar partizán szövetség számos

bb. 29. , hazánkba érkezett a kolozsvári állami bábzsínház együttese

t nn/be/il cz

1976. október 5.

Budapestre érkezett a kolozsvári állami bábszínház 26 tagú társulata. a romániai művészek a pécsi nemzetközi felnőtt bábfesztiválon szerepelnek, de felkeresik a fővárost és ellátogatnak néhány más vidéki városba is. október 10-én este 8 órakor az állami bábszínházban mutatják be csokonai vitéz Mihály: „özvegy karnyóné”, című komédiáját, s ugyan itt másnap délelőtt a színház román tagozata játssza el Vasile Alecsandri: „világszép Sinziana és az árva Pepelea”, című klasszikus meséjét. a kolozsvári művészek október 12-én Szegeden vendégeskednek, a Bartók Béla művelődési otthonban, illetve a József Attila Tudományegyetem Kisz klubjában csokonai művét szíjlaltatják meg. a román nyelvű csoport október 13-án gyulán Alecsandri művével turnézik./mti/

--

bb 30. átadták a forgalomnak a cegléd-szeged közötti automatizált vasutvonalat

vid/um kz cz

1976. október 5.

Oroszvári László, a MÁV vezérigazgatóhelyettese kedden a Kiskunfélegyházi állomáson rendezett ünnepségen átadta rendeltetésének a cegléd-szeged közötti automatizált vasutvonalat. a százötvenkilométeres pályaszakasz korszerűsítésére az elmúlt tíz évben százötvennyolc millió forintot fordított a MÁV szegedi igazgatósága. a vasutvonalakot és a pályaudvarokat egyaránt korszerűsítették. valamennyi állomáson dominórendszerű biztosítóberendezéseket szereltek fel. a Kiskunfélegyházi állomás egyébként a százötvenedik dominórendszerrel vezérelt pályaudvar az országban.

a korszerűsítés alkalmával a korábban kézzel mozgatott biztosítóberendezéseket, váltókat, nagybiztonságú, automata-vezérlésű készülékekkel cserélték ki.

a pályán lévő térközbiztosító berendezések szabad vagy tilos utat mutató fényjeleit, a sínek segítségével továbbított áramimpulzusokkal eljuttatják a közlekedő mozdonyokra. így a szerelvény vezetője előre felkészülhet a továbbhaladásra vagy ha szükséges a megállásra. tájékozódása rossz látási viszonyok között is így biztonságossá válik. ha a mozdonyvezető tilos jelzésnél valami ok miatt mégsem állna meg a mozdonyon lévő automatika önműködően leállítja a vonatot.

/folyt.köv./

- 24 -

1.48/um

bb 30. /átadták ...folyt/um

a korszerűsített vasuti szakaszon kiépült a pályatelefon rendszer, amelynek segítségével a nyílt pályáról is kapcsolatot lehet teremteni az állomásokkal. a távbeszélő forgalmat a korábbi légvezetékek helyett kábeleken bonyolítják le. a vasuti sínek és a közutak találkozásánál többségében olyan fénysorompókat helyeztek el, amelyeket a közlekedő vonatok önműködően maguk működtetnek.

a Kiskunfélegyházi ünnepségen ismertették azt is, hogy a most elkészült cegléd-szeged közötti vonallal együtt a MÁV magyarországi vonalain már ezer kilométeres pályaszakaszt automatizáltak. ezeken a korszerű, nagybiztonságú vonalakon lehetőség van a csak mozdonyvezetővel közlekedő vonatok indítására. ez lényegesen könnyít a munkaerőgondokon is. /mti/

--

bb 31. a kanizsa butongyárhoz csatolják a kaposvári butoripari vállalatot

vid/um kz cz

1976. október 5.

a Somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden Kaposvárott tartott ülésén elhatározta, hogy kölcsönös megállapodás alapján, 1977. január 1-től a Kanizsa Butongyárhoz csatolják a Kaposvári Butoripari Vállalatot. a döntés indoklásaként rámutattak, hogy tanácsi forrásból már nincs lehetőség a vállalat fejlesztési költségvetésének fedezésére s így hosszabb távon képtelen önálló szervezetben megfelelő eredményességgel gazdálkodni. a Kanizsa Butongyár vállalta, hogy a Kaposvári Gyáregységeként működő üzem jelenlegi kapacitását 1980-ig megkétszerezi. /mti/

--

bb 33. magyar-bolgár barátsági gyűlés Kiskunfélegyházán

vid/um kz cz

1976. október 5.

a Bács-Kiskun megyében hétfőn megkezdődött magyar-bolgár barátsági hét eseményeként kedden Kiskunfélegyházán barátsági gyűlést rendezett a Bács-Kiskun megyei és a helyi népfrentbizottság. a Móra Ferenc Gimnázium diákjai a bolgár ifjúság életéről kaptak tájékoztatást, majd a Habselyem Kötöttárugyár helyi üzemében magyar-bolgár barátsági gyűlést tartottak, a Petőfi Könyvtárban pedig bolgár könyvkiállítás nyílt./mti/

--

- 25 -

14.30/um

14.30/um

bb 32. százhetvenöt éves a szekszárdi balassa jános kórház

vid/um kz cz

1976. október 5.

fennállása 175. évfordulóját ünnepelte kedden szekszárdon a balassa jános kórház. a „panoráma„ filmszínházban rendezett ünnepségen dr. szentgáli gyula, a jubiláló intézet főigazgató-főorvosa köszöntötte a megjelenteket, köztük dr. schultheisz emil egészségügyi minisztert, aki a nevezetes évforduló alkalmából az intézmény több mint 30 dolgozójának kitüntetést adott át. ezuttal hirdették ki a jubileum alkalmából kiírt tudományos pályázat eredményét is.

az ünnepség idejére rendezték meg, s kedden megnyílt a kórház életét és gyógyító munkáját bemutató fotókiállítás.
/mti/

-.-

bb 34. a muzeumi és műemléki hónap borsodi megnyitója

vid/um kz cz

1976. október 5.

kedden a miskolci herman ottó muzeum disztermében megnyitották a muzeumi és műemléki hónap borsodi eseménysorozatát. mint dr. szabadfalvi józsef, a herman ottó muzeum igazgatója többek között elmondotta, borsodban több mint félszáz rendezvénye lesz. az egyik legrangosabb eseményének a gyűjteményes koszta józsef emlékkiállítás ígérkezik. a miskolci nehézipari műszaki egyetem bemutatja az egyik tanzéke által kidolgozott geofizikai módszer alkalmazásával abaujvárnál megtalált, illetve felszínre hozott régészeti leleteket. parasznya községben az új kisgaléria nyílik, szerencsen pedig a bocskai istván erdélyi fejedelem és a nagyközség kapcsolatait dokumentáló anyagot állítják ki./mti/

-.-

bb 36. kiosztották az istvánffy gyula néprajzi pályázat díjait

vid/um kz cz

1976. október 5.

a miskolci herman ottó muzeum, több más intézménnyel közösen az idén 15. alkalommal hirdetett a matyó és palóc népiélet híres kutatója - istvánffy gyula - emlékére a néprajzi és honismereti pályázatot. az eredményét kedden hirdették ki.

/folyt.köv./

- 26 -

14.55/um

16⁰⁰

bb 36. /kiosztották ...folyt./um

a pályázatra a felnőtt és az ifjúsági kategóriában együttesen megközelítőleg ötven munkaérkezett. a résztvevők népszokások, népi hiedelmek mellett foglalkoztak többek között a hajdani kisparaszti gazdálkodás eszközeivel, s azok használatával is. értékes adatokat gyűjtöttek az egykori kisméretűek - pl. a szücsök és a csizmadiák - munkafogásairól. több mű az egykori agrárszocialista, valamint az egyes üzemek szakszervezeti mozgalmának kialakulását dolgozta fel.

a bíráló bizottság a felnőtt kategóriában hat, az ifjúsági kategóriában pedig három dolgozatot díjazott. a felnőtt kategóriában első díjat nyert id. és ifj. dobosy lászlónak, a felső-borsodi festett asztalosmunkákról írt dolgozata. az ifjúsági kategóriában tóth juditnak a telkibányai temető kopjafáiról írt munkáját jutalmazták első díjjal./mti/

-.-

bb 35. statisztikai vándorgyűlés szolnokon

vid/kz/ny -cz

1976 október 5.

százhusz külföldi és hazai szakember részvételével statisztikai vándorgyűlés kezdődött kedden szolnokon. a kétnapos tanácskozás témája az alföld társadalmi és gazdasági fejlődése. az előadások, vitaindítók a terület iparosításának eddigi eredményeivel foglalkoznak, de szó esik többek között a kiskörei vizlépcső mezőgazdasági hasznosításáról és közgazdasági hatásáról is. a témák között szerepel még az alföld népesedésének helyzete és az ottani megyék élelmiszeriparának elemzése./mti/

-.-

bb 37. elhunyt sugár mihály színművész

nn/fe/ny zs -cz

1976 október 5.

hetvennégy éves korában elhunyt sugár mihály, a vidám színpad nyugdíjas színművésze. hamvasztás utáni bucsuztatása, október 13-án 9 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

15.20/ny

-27-

16⁰⁰

bb 39. sajtótájékoztató az új kresz tapasztalatairól

t km/gk/ny zs -cz

1976 október 5.

az új kresz hatályba lépésével kapcsolatos tapasztalatokról, valamint az első félévi közlekedésbiztonsági helyzet alakulásáról tartott sajtótájékoztatót kedden a belügyminisztérium központi klubjában. grimela sándor rendőr alezredes, a belügyminisztérium közlekedésrendészeti osztályának vezetője egyebek között elmondta, hogy az új kresz bevezetését megelőzően mintegy 1.3 millióan vettek részt a közlekedésbiztonsági tanácsok által szervezett tanfolyamokon és egyéb önképzési fórumokon. ennek is köszönhető, hogy a január 1-én hatályba lépett új kresz nem okozott feszültséget: a forgalom nyugodt, kiegyensúlyozott volt, bár a kezdeti időszakban kisebb mértékű lassulást tapasztaltak.

összességében kedvezően alakult a közúti közlekedés helyzete az új kresz hatályba lépése óta eltelt időszakban. az országban 1976 első felében 7827 személyi sérüléssel járó közlekedési baleset történt, 11.6 százalékkal kevesebb, mint 1975 hasonló időszakában. a halálos kimenetelű balesetek száma 16.6 százalékkal, a súlyos baleseteké 9.9 százalékkal, a könnyű sérüléseiké pedig 12.2 százalékkal csökkent.

bár végleges adatok még nem állnak rendelkezésre a harmadik negyedévről, az eddig elkészült összesítések szintén kedvező képet mutatnak; összesen 4734 sérüléssel járó közlekedési baleset történt, 5.5 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban. a halálos kimenetelű balesetek száma 354-ről 325-re - 8.2 százalékkal, a súlyos baleseteké 2294-ről 2098-ra - 8,5 százalékkal, a könnyű sérüléssel járó baleseteké pedig 2364-ről 2311-re - 2.2 százalékkal csökkent.

az egyes megyék baleseti helyzetét vizsgálva megállapították, hogy csupán békésben - 11 százalékkal - és tolnában - 6.7 százalékkal - növekedett a balesetek száma. a többi megyében kisebb-nagyobb mértékű csökkenés tapasztalható. hevesben például 30.1 százalékkal, hajdu-biharban 27.4 százalékkal, baranyában pedig 23.4 százalékkal kevesebb baleset történt idén az első félévben, mint tavaly ugyanezen időszakban. örvendetes, hogy az elmúlt félévben a fővárosi balesetek száma 11.6 százalékkal csökkent a bázisidőszakhoz viszonyítva.

/folyt köv/
15.30/ny

-28-

bb 39. / sajtótájékoztató.....folyt/ny

az összességében pozitív kép részleteiben már nem ilyen egyértelműen kedvező. évek óta nagy gondot okoz az ittas vezetés miatt bekövetkezett balesetek számának növekedése. bár 1976 első felében az ilyen balesetek száma is csökkent, arányuk változatlanul magas: az összes baleseteken belül 16.9 százalék. rendkívül kedvezőtlen a baleseteket okozók véralkoholszintjének vizsgálata is: 1013 balesetnél - ez az összes ittas baleset 76.6 százaléka - a vétkesek véralkohol szintje meghaladta a 0.8 ezreléket. az elmúlt félévben az összes halálos baleset csaknem 20 százaléka ittas közlekedés miatt történt.

a baleseteket előidéző fő okok vizsgálata azt mutatja, hogy az elmúlt félévben a járművezetők hibájából 6043 baleset történt: 15 százalékkal kevesebb, mint korábban. a gyalogosok 1430 balesetét - az összes 18.4 százalékat okozták.

a járművezetők hibájából bekövetkezett balesetek sorában változatlanul a gyorsjáratból eredőek szerepelnek az első helyen: 2076 gyorsjáratos baleset történt. az esetek többségében az ut, a forgalmi és a látási viszonyoknak figyelmen kívül hagyása okozta a karambolt.

az elsőbbségi jog meg nem adása 1326 balesetet okozott, ami 18.6 százalékos csökkenést jelent. e balesetek csaknem fele a közúti jelzőtáblák figyelmen kívül hagyása miatt és mintegy negyede pedig a kijelölt gyalogos átkelőhelyen az elsőbbség meg nem adása miatt következett be. figyelmeztető adat, hogy a balesetek csökkenő tendenciájával ellentétben 1.9 százalékkal növekedett a gyalogosok által okozott balesetek száma. továbbra is aggasztóan magas a 60 éven felüliek által okozott balesetek száma: az emelkedés 14.3 százalékos. örvendetes viszont, hogy kevesebb gyermek lett baleset áldozata.

mint a sajtótájékoztatón elmondták, fontos feladat a baleseti statisztikákból is kilvasható negatív jelenségek okainak feltárása és megszüntetése. változatlanul szükséges az új kresz még jobb, alaposabb megismertetése, a megfelelő jogszabályok propagálása. kiemelt feladat a gyermekek és idősek fokozott védelme a közutakon. hangsúlyozták, hogy a gyermekek helyes közlekedési magatartásának kialakításában nagy szerepe van a pedagógusoknak. ezt figyelembe véve szorgalmazni kell, hogy a pedagógusképző intézetekben megfelelően foglalkozzanak a közlekedési nevelésre való felkészítéssel. ugyancsak ösztönözni kell a közlekedési parkok építését, közlekedési játékok, vetélkedők rendezését.

elmondták, hogy a közeljövőben az okbt közreműködésével számos népszerűsítő kiadvány, szakanyag lát majd napvilágot, amelynek célja, hogy segítse a járművezetők tájékoztatását, felhívja a figyelmet a sebesség helyes megválasztására, valamint az 1977. július 1-től kötelező biztonsági öv megfelelő használatára.

/folyt köv ./
15.38/ny

-29-

16⁴⁰

bb 39./ sajtótájékoztató.....2.folyt/ny

ebben a hónap nagyszabású közúti forgalom-ellenőrzési akciót tartanak, amelynek célja, hogy felhívják a figyelmet a legnagyobb gondot okozó baleseti forrásokra, a közlekedésben résztvevőket felkészítsék a téli időszakra, ellenőrizzék a gépjárművek műszaki állapotát: egyebek között a gumiabroncsok kopását, fény-szórók beállítását./mti/

bb 38. bolgár és csehszlovákiai szakemberek a borsodi bányákban

vid/kz/ny -cz 1976 október 5.

a magyar szénbányászati tröszt meghívására bolgár és csehszlovákiai bányászati szakemberek érkeztek kedden a borsodi szénbányákhoz. a bolgár bányamérnökök vágathajtó gépek munkáját, a csehszlovákok pedig a vágatok biztosításának különböző módjait tanulmányozzák./mti/

bb 40. pályaválasztási klub mosonmagyaróvárott

vid/kz/ny -cz 1976 október 5.

pályaválasztási klub nyílt kedden mosonmagyaróvárott a járási-városi művelődési központban. a helyi általános iskolák hetenként három-négy tanulót küldenek a klubba, ahol széleskörűen megismerkedhetnek pályaválasztási lehetőségeikkel./mti/

bb 41. felhasználható 16 órától

magyar-ndk barátsági est szécsényben

vid/kz/ny -cz 1976 október 5.

magyar-ndk barátsági estet rendezett kedden szécsényben a hazafias népfront a német demokratikus köztársaság megalakulásának 27. évfordulója alkalmából. a megyei tanács járási hivatalának székházában megtartott találkozón priessel aribert, a német szocialista egységpárt erfurt megyei bizottságának osztályvezetője beszélt hallgatóinak az nszép ix. kongresszusáról és hatásáról a demokratizmus fejlődésére./mti/

15.5/ny

-30-

1645

felhasználható 18 órától!

bb.42. bábparadé a mecsekalján -megnyílt a iv. nemzetközi felnőtt bábfesztivál pécsen

vd/p kz -cz

1976. október 5.

pécs egy hétre fesztiválváros lett: a mecsekalján tartják a iv. nemzetközi felnőtt bábfesztivált, amelyen nyolc ország bábművészei vesznek részt. az ifjúsági házban kedden ünnepélyes keretek között lukács jános, a városi pártbizottság első titkára nyitotta meg a fesztivált, s köszöntötte a tizenkét magyar bábegyüttes, valamint az angol, francia, japán, jugoszláv, osztrák, román és szovjet bábszínház tagjait. jelen volt az unima -a bábművészek nemzetközi szövetsége - elnökségének több tagja is, köztük dr. jan malik, az unima csehszlovák diszelnöke.

elsőként a „házigazda”, pécsi bóbbita bábegyüttes lépett színpadra a nagy finn népi eposz, a kalevala egyik részletének bábszínházi feldolgozásával. majd az osztrák norman shetler mutatta be zenei bábparódiáját. ezt követően a pannonia filmstúdió és a magyar televízió legújabb báb-és rajzfilmjeit vetítették le; több alkotásnak ez volt az ősbemutatója. a fesztivál alkalmából kiállítást rendeztek koós iván jászai-dijas bábtervezőnek, a budapesti állami bábszínház tervezőművészeinek munkáiból: bábokból, makettokból, rajzokból, tervekben.

az unima védnöksége alatt három évenként a pécsi fesztiválon találkoznak a legjobb bábszínházak, bábegyüttesek. európában ez az egyetlen nemzetközi fóruma a felnőtt bábművészetnek. az eddigi legnépesebb, leggazdagabb tartalmu a mostani találkozó: mintegy 450 résztvevője van a mecsekaljai bábparádénak. egyszerre négy helyen peregnek az előadások, külön a szakmabelieknek és külön a közönségnek. ezenkívül „tájéolnak”, is a bábosok: pécsen hat művelődési házban, iskolában, munkásszálláson lépnek fel és ellátogatnak hét baranyai faluba is.

pécs város tanácsa emlékérmeket alapított, amelyet a mordern magyar bábművészet úttörőjéről, a debreceni származású balittner gézáról / 1893-1967/ neveztek el. a bábművészet fejlesztését szolgáló és elismerő emlékérmeket most először adományozzák a fesztivál kiemelkedő értékű előadása rendezőjének, tervezőjének. az emlékérmeket weber klára kaposvári szobrászművész alkotta./mti/

16.05/p

1400

-.-

-31-

bb.45. a közlekedés és a megyei tanácsok együttműködése - országos értekezlet a kpm-ben

t kf/gk/p ie -cz

1976. október 5.

az v. ötéves tervidőszak közlekedési feladatairól, az őszi forgalom tennivalóiról, a tárca és a megyei tanácsok együttműködésének kérdéseiről tájékoztatta a megyei tanácsok illetékes elnökhelyetteseit és a megyei szállítási bizottságok elnökeit kedden dr. ábrahám kálmán államtitkár, a közlekedés- és postaügyi minisztériumban tartott országos értekezleten.

az államtitkár - a közlekedés különböző ágazatainak tennivalóit, fejlesztési lehetőségeit részletesen ismertető írásos tájékoztatót kiegészítve - elmondotta, hogy a tervidőszakban 19 százalékkal, 788 millió tonnára növekszik a közlekedés áruforgalma. a nagyobb feladatokhoz 101-107 millió forint beruházás áll rendelkezésre, 45 milliárd forint csak a közúthálózat fejlesztésére. a tárca arra törekszik - ezt kéri a megyei tanácsoktól, az érdekelt helyi szervektől is -, hogy a rendelkezésre álló összeget a legfontosabb feladatok megoldására s a legcélszerűbben használják fel, elsősorban a szállítási problémák csökkentésére, a korszerű szállítási technológiák gyorsabb elterjesztésére.

hangsúlyozta, hogy a tárca és a helyi szervek jó együttműködésével a beruházásokon túlmenően vagy azokhoz ésszerűen kapcsolódva több más lehetősége is van a fuvarozási kapacitás bővítésének. ilyen például a nagyobb tervszerűség, a szállítástervezés rendszerének szükséges módosítása. nemcsak a cukorrépa-kampány idejére, hanem más, nagy mennyiségben fuvarozásra kerülő árunál is alapos, összehangolt, szervezett előkészítő munkára, az üzemek és a közlekedési vállalatok összefogására van szükség. sok segítséget várnak a megyei tanácsoktól a korszerű szállítási technológia elterjesztése, a termelőtől a fogyasztóig terjedő egységes szállítási lánc kialakítása érdekében. azt kell elérni, hogy az üzemek a termelés alapvető fázisának tekintsék a rakodást, a szállítást is. az eddiginél pontosabb, nemcsak éves, hanem ennél rövidebb távú, akár heti vagy napi fuvarozási tervekkel, külön csucsforgalmi szállítási programok összeállításával megoldható a folyamatosabb, ütemesebb szállítás, a fuvarozók jobb kihasználása. nagy kapacitást rejt még magában a közlekedésen belüli arányok módosítása, a vízi szállítási lehetőségek jobb kihasználása, a 18 ezer kocsi számláló volán és a 100 ezer tehérgépjárművel rendelkező közületek jobb munkamegosztása, a párhuzamos fuvarozások megszüntetése.

/folyt köv ./

16.25/p

-32-

1405
170

bb.45./ a közlekedés....folyt/p

szólt az államtitkár a tanácsi úthálózat fejlesztéséről, amelyre a fővárosban 5 milliárd, vidéken 8 milliárd forint áll rendelkezésre. felhívta a megyei vezetők figyelmét, hogy a rájuk jutó összeget koncentráltan, elsősorban a tömegközlekedés fejlesztéséhez használják fel, s fordítsanak gondot a kiépített utak megővására, folyamatos karbantartására. néhány helyen ugyanis már tapasztaltak a minisztérium irányelveitől eltérő gyakorlatot, ami nem teszi lehetővé az előirányzatok hatékony felhasználását. a vitás kérdések tisztázására egyébként lesz mód novemberben és decemberben, amikor a hagyományoknak megfelelően a minisztérium és a megyék vezetői megbeszélnek a jövő évi teendőket.

a tanácskozás foglalkozott a szállítás legidőszerűbb kérdésével, az őszi forgalom helyzetével, tennivalóival. a várható feladatok és a rendelkezésre álló kapacitások ismeretében a minisztérium véleménye az, hogy - ha rendkívüli időjárás nem zavarja - igen nagy munkával ugyan, de ki tudja elégíteni a fuvarozási igényeket a közlekedés. gondokat, különösen a vasuti fuvarozásnál, már jelez az export-import szállítmányok növekedése, s a szomszédos országok vasuti helyzete is figyelmeztet a nehézségekre. megnyugtató viszont a közúti fuvarozás eddigi jó teljesítménye. ezért - a korábbi évektől eltérően - az idén a tárca nem kért az őszi forgalom lebonyolításához felsőbb szintű beavatkozást, s a szállítási teendők rangsorolásán túlmenően országos központi intézkedést nem tervez. a megyei szállítási bizottságokat kéri arra, hogy meggyőzéssel, jó együttműködéssel pótolják a fuvarozási vállalatok esetleges kapacitáshiányát. a szállítások zavartalan lebonyolítására hozott kormányhatározatok - a hétfői és a vasárnapi berakások a folyamatos éjjel-nappali kirakások - változatlanul érvényesek; végrehajtásukkal elkerülhetők, megelőzhetőek az árufuvarozás zavarai.

a jelenlegi helyzetben a közlekedés legfontosabb feladata az exportárúk, a tüzelőanyagok, a zöldség-gyümölcs és a lakosság ellátásához szükséges áruk zavartalan elszállítása. ezt erősítette meg urbán Lajos miniszterhelyettes, a máv vezérigazgatója is, aki egyebek között elmondotta, hogy a vasutnál már teljes az őszi csucsforgalom, teljesítőképességén felül naponta rendszeresen 16 ezer kocsi igényelnek a fuvarozatók, záhonyban több megrakott szerelvény vár átadásra. a felszólalók beszámoltak megyéjük viszonylag megnyugtató szállítási helyzetéről, a szállítási bizottságok tevékenységéről, s az őszi forgalmat segítő intézkedésekről. általában például, elsősorban a butorgyárakban, megszervezték a rendszeres szombat-vasárnapi rakodást. baranya megyében uszályokból kialakított ideiglenes kikötők üzembe állításával a buza szállítására a vízi közlekedést vették igénybe./mti/

16.30/p

-.-
-33-

1715

bb 47. a koppenhágai városi tanács küldöttsége budapesten

zs bzs -cz

1976. október 5.

budapesten tartózkodik a koppenhágai városi tanács küldöttsége gerda louw larsen tanácselnök vezetésével. kedden szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke a városházán fogadta a delegációt és tájékoztatta budapest városfejlesztési eredményeiről, feladatairól. a következő napokban várostervezési, közművesítési, környezetvédelmi kérdéseket tanulmányoznak, fővárosi szakemberekkel találkoznak a dán főváros vezetői és szakemberei. /mti/

--

bb 50. fiatalok osztálya a corvinban

i kf/gg ie bzs -cz

1976. október 5.

a corvin áruházban a rekonstrukcióval egyidőben egész sor, a közönség jobb kiszolgálását segítő intézkedést vezettek be. rendezték az áruház profilját, megszüntették például a bu-torárusítást, bővítették a különböző osztályokat. a népesedéspolitikai határozattal kapcsolatos kereskedelmi feladatok végrehajtására külön kismama- és csecsmemő-bébi osztályt állítottak fel.

most - a centrum áruházak közül elsőnek - a fiataloknak rendeztek be külön osztályt, amelyet fiatalok is vezetnek. a szerdától működő fiatalok osztálya mind a lányoknak, mind a fiuknak izléses, divatos, praktikus öltözékeket kínál. az osztályon az öltözködés valamennyi kelléke - konfekcióárak, cipő, pulóver, ing, sapka, kendő, sál stb. megtalálható. /mti/

--

16.40/p

-34-

1720

bb 43. a muzeumi hónap

be/ny zs -cz

1976 október 5.

alkalmából a magyar nemzeti galéria minden hétfőn 16 -tól 20 óráig tart nyitva./mti/

--

bb 44. a film-és televíziós főiskolák

gk/ny zs -cz

1976 október 5.

nemzetközi szervezete /cilect/ 1976. szeptember 26. és október 2. között mexikóban tartotta xviii. kongresszusát. hazánkat várkonyi zoltán, a színház és filmművészeti főiskola rektora képviselte, akit a kongresszus a nemzetközi szervezet vezető testülete - a cilect büro - tagjául megválasztott./mti/

--

bb 46. az országgyűlés kulturális, valamint jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának együttes ülése

t ro/fe/ny ze -cz

1976 október 5.

gergely róbert, az mti tudósítója jelenti:

a közművelődési törvényjavaslatról tanácskozott kedden dr. ortutay gyula elnökletével együttes ülésén az országgyűlés kulturális, valamint jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága. részt vett az ülésen raffai sarolta, az országgyűlés alelnöke, dr. korom Mihály igazságügyminiszter, dr. orbán lászló, az országos közművelődési tanács elnöke, dr. szijjártó károly legfőbb ügyész és dr. raft miklós a minisztertanács tanácsi hivatalának elnökhelyettese. a beterjesztett törvényjavaslathoz garamvölgyi józsef kulturális miniszterhelyettes fűzött szóbeli kiegészítést.

elmondotta, hogy az állampolgárok művelődési igényeinek felkeltésében, továbbfejlesztésében és kielégítésében nagyfontosságú törvényjavaslat előkészítése már két évvel ezelőtt megkezdődött, s megalkotását a szocialista társadalom fejlődése, népünk művelődési hagyományai, továbbá az állampolgárok egyre nagyobb művelődési igénye tette szükségessé. az előkészítés különböző fázisaiban a törvényjavaslatot az országos közművelődési tanács kétszer is megvitatta. kifejezték véleményüket a legkülönbözőbb szakmai testületek is. a hazafias népfront útján szervezett társadalmi viták során elhangzott - és zömmel a törvényjavaslatban hasznosított észrevételek, javaslatok is egyértelműen arra utalnak, hogy a jogszabály megalkotása szükséges és időszerű.

/folyt köv/
16.45/ny

-35-

1720

bb 46. / az országgyűlés ....folyt/ny

jelentősége főként abban áll, hogy elősegíti a kultúra teljes demokratizálódását, elméletileg és gyakorlatilag egyaránt újraértelmezi a közművelődést, amennyiben szakít a korábbi szűk népművelő szemlélettel. tehát nemcsak a művelődési házak szerepét domborítja ki, hanem valamennyi közművelődést szolgáló intézmény feladatát kijelöli a művelődés iránti igény felkeltésében és kielégítésének módjaiban. alapvető célja a közművelődés társadalmi tekintélyének növelése.

a vitában felszólaló képviselők egyetértettek abban, hogy a törvényjavaslat jó és hasznos, s különösen azért fontos, mert a szocialista társadalom építése, a szocialista demokrácia kiteljesedése, a termelés, a tudomány és a technika fejlődése, a társadalmi tudat formálása, az életmód változás és a növekvő szabadidő korunk emberétől mind sokrétűbb műveltséget kíván. megfogalmazták, hogy ezeket a célokat jól szolgálja a törvényjavaslat, amelyet egyébként jogi szempontból is alaposnak ítélték. a törvény célját, a közművelődési tevékenység alapelveit és az általános közművelődési feladatokat meghatározó szakaszhoz, az állam, a tanácsok, a lakóhelyek és a munkahelyek, a társadalmi szervezetek és az érdekképviselői szervek, továbbá az oktatási, nevelési intézmények és a közművelődést szolgáló intézmények feladatait megszabó passzushoz éppúgy hozzászóltak, mint a közművelődés irányítását, személyi és anyagi feltételeinek megteremtését taglaló törvényrészhez.

a képviselők örömmel nyugtázták, hogy a törvényjavaslat figyelembe veszi a közművelődésben elért eredményeket, a társadalom előtt álló legfontosabb feladatokat, a közművelődési tevékenység jellegét, támaszkodik a hatályos jogszabályokra, és rendelkezéseiket elvi szinten általánosítja. helyi példákat idézve számoltak be a közművelődési párthatározat szerepéről a közművelődés országos felpezsdülésében.

figyelmeztettek arra, hogy a közművelődést csak tervszerűen és összehangoltan lehet a kor követelményeinek megfelelő színvonalon irányítani. ezért lényeges - mutattak rá-, hogy a törvényjavaslat alapelveként rögzíti a közművelődésben közreműködő állami és társadalmi szervek egymásra épülő tervszerű tevékenységét. előtérben áll - mondták - a munkakultúra, a szakmai képzettség rendszeres kiegészítése és megújítása. a művelődési közösségek kialakítása és fejlesztése során, a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezésével párhuzamosan mindenütt nagy figyelmet kell szentelni a kulturált szórakozás feltételei megteremtésének, a kulturális alkotóképesség kibontakoztatásának.

/folyt köv/
17.00/ny

-36-

1730

bb 46. / az országgyűlés 2.folyt/ny

rámutattak: bár a közművelődési feladatok megvalósításának eszközeiről és feltételeiről ma és jövőben is elsősorban az állam gondoskodik, a megvalósítás folyamatában a tanácsoknak a lakóhelyen, a vállalatoknak és a szervezeteknek a munkahelyen különösen fontos szerepük van. hasznosnak minősítették, hogy a törvényjavaslat külön is meghatározza a társadalmi szervezetek, a dolgozók érdekképviselői szerveinek, a hazafias népfrontnak, a szak-szervezeteknek és a magyar kommunista ifjusági szövetségnek sajátos feladatait. aláhúzták annak fontosságát, hogy a javaslat külön rendelkezik a szülők kötelességéről és a család szerepéről a közművelődésben.

szó esett az ülésen arról, hogy különös fontosságot kell tulajdonítani a munka megbecsülésének és tiszteletének, növelni kell a társadalom érdekében, munkaidőn túl végzett közérdekű tevékenység értékét. gondot kell fordítani arra is, hogy a törvényjavaslatról folytatott társadalmi vita tapasztalatainak hasznosításáról, a fölmerült javaslatok, észrevételek sorsáról tájékoztassák azokat a közönsségeket, ahol ezek az észrevételek megszülettek.

több képviselő szólt arról, hogy az anyagi eszközök biztosításában és fölhasználásában is érvényesíteni kell a közművelődés egységét. ugyanis ma még a rendelkezésre álló anyagi eszközök felhasználása sok esetben tervszerűtlen vagy nem a céloknak megfelelő.

a két bizottság együttes ülésének vitájában felszólalt dr. antalfy györgy, barát endre, géczy jános, dr. guba sándor, horváth miklós, dr. kaposvári julia, káli ferenc, mándics mihály, dr. mátyás pál, dr. nezyál ferenc, palásti józsefné, petrovics emil, s. hegedüs lászló, dr. szokolai károlyné. a két bizottság úgy foglalt állást, hogy a közművelődésről szóló törvényjavaslatot néhány módosítással elfogadásra javasolja az országgyűlésnek.

♣ szászi gábor

az együttes ülést követően dr. gonda györgy elnökletével ülést tartott a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság. a testület - dr. korom mihály igazságügyi miniszternek a tanácsstagok választásáról szóló törvényjavaslathoz fűzött szóbeli kiegészítését követően - úgy döntött, hogy a törvényjavaslatot elfogadásra ajánlja az országgyűlésnek.;/mti/

17.10/ny

-37-

1740

bb.48. Európában is egyedülálló növényvédelmi előrejelző rendszer alakult ki hazánkban - entomológiai tanácskozás tihanyban

vid/p fm-cz

1976. október 5.

kedden a tihanyi biológiai kutató intézetben tartotta ülését a veszprémi akadémiai bizottság entomológiai munkabizottsága. dr. sáringer gyulának, az entomológiai munkabizottság elnökének bevezető szavai után dr. benedek páál, a mém növényvédelmi és agrokémiai osztályának vezetője a növényvédelmi előrejelzés rendszeréről és működéséről tartott előadást. elmondotta, hogy hazánkban 1949 óta foglalkoznak a kártevők megjelenésének és várható kártételének előrejelzésével. kezdetben mindössze egy kulturnövény, a cukorrépa termesztésénél volt nagy szerepe e szolgáltatnak, 1968 óta azonban országos előrejelzési hálózattá fejlesztették.

az előadó hangsúlyozta, hogy a termelés iparszerűvé válásával fokozódik az egyes kártevők kártétele. az ellenük való védekezés eredményességét befolyásolja többek között a növényvédőszerreken kívül a védekezés időpontja is. ezért kell megállapítani a kutatóknak és a szolgálat dolgozóinak, hogy az egyes kártevők fejlődési szakaszában mikor következik be az az állapot, amikor legeredményesebb a védekezés a legkevesebb növényvédőszerrel. a mém emiatt hozta létre az országos hálózatot, amely kellő időben tájékoztatja a termelő üzemeket az egyes növényi kártevők tájegységenkénti megjelenéséről.

dr. benedek páál a továbbiakban arról beszélt, hogy az előrejelző szolgálat az országban husz növényvédő állomásra, mintegy 300 reprezentatív felmérő bázisra és 60 fenológiai bázis adataira támaszkodik. az innen származó információkat kiegészítik a fénycsapda-hálózat és az emelkivül végrehajtott 700-800 irányított felvételezés adataival. az így összegyűlt információt a budapesti központban térképeken dolgozzák fel és ezek alapján állapítják meg, hogy az egyes tájakon és tájegységeken a különböző kártevők ellen mikor a leghatásosabb a védekezés.

az információ gyorsaságára jellemző, hogy a mintafelvételnél tapasztalt információ két napon belül a termelő üzembe kerül. a tapasztalatok szerint ez az előrejelző rendszer egyedüli Európában.

/folyt köv ./
17.10/p

-38-

1745

bb.48. Európában....folyt/p

elmondotta az előadó, hogy az előrejelző szolgálat tavaly három növényre - almára, szőlőre, burgonyára, - az idén további hét növényre - búzára, kukoricára, cukorrépára, lucernára, borsóra, paprikára és paradicsomra, adott növényvédelmi prognózist. ezt a tervek szerint jövőre a repce és őszibarack kártevőinek előrejelzésére is kiterjesztik.

a tervek szerint - hangoztatta az előadó - a jövőben komputerben tárolják az adathalmazt és ezzel gyorsabbá és megbízhatóbbá válik az ellenőrzés. 1980-ig a magyar növényvédelmi előrejelző szolgálat szervezeti felépítése alapján hozzák létre a kgst-országokban az előrejelző szolgálatot./mti/

-. -

bb.51. a kolumbiai országos ellenzéki front küldöttségének látogatása hazánkban

s/p zs p la

1976. október 5.

a hazafias népfron országos tanácsának meghívására szeptember 30- október 5 között hivatalos látogatást tett hazánkban a kolumbiai országos ellenzéki front / uno/ küldöttsége dr. manuel bayona carrascal, az uno elnöke, a kolumbiai széles mozgalom / mac/ főtitkára vezetésével. a delegáció megbeszéléseket folytatott a hazafias népfront országos tanácsa képviselőivel együttműködési kérdésekről, látogatást tett az országgyűlésnél, a szakszervezetek országos tanácsánál, az országos béketanácsnál, valamint a magyar jogász szövetségben. országjáró utjuk során a küldöttség ellátogatott az érdi bentavölgye termelőszövetkezetbe. a küldöttség kedden elutazott budapestről./mti/

-. -

bb.52. huszár istván japánba utazott

gg/p ie la

1976. október 5.

huszár istván miniszterelnökhelyettes a japán kormány és a japán-magyar gazdasági klub meghívására kedden hivatalos látogatásra tokióba utazott, ahol megbeszéléseket folytat a két ország közötti gazdasági kapcsolat fejlesztésének kérdéseiről. a delegációt dr. faluvégi Lajos pénzügyminiszter bucsuztatta. megjelent senkuro saiki budapesti japán nagyköv. jelen volt v. j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete./mti/

17.25/p

-. -
-39-

1745

49. konténeres szüret nagyrédén

vid/fm/ny -cz

1976 október 5.

szüreti munkáknál is bevált a konténeres szállítás - ennek első tapasztalatairól tartottak bemutatóval egybekötött sajtótájékoztatót kedden nagyrédén, a szőlőskert mezőgazdasági termelőszövetkezetben. a szakembereknek és az újságíróknak szállítás közben mutatták be az iparban és a mezőgazdaságban egyaránt alkalmazható, teherautóalvázra helyezhető „ unikon, „ konténer szállítás berendezést.

elmondották, hogy a nagyrédei szőlőskert termelőszövetkezetben mintegy ötszáz hektáron termelnek szőlőt és a szüreti munkák idején itt alkalmazták először az országban a konténeres szálítást. ez a szállítási mód lényegesen gyorsabb és gazdaságosabb valamennyi korábban alkalmazott eljárásnál. előnye, hogy jelentős élmunkát takarít meg, meggyorsítja a szálítást és mentesíti a dolgozókat a nehéz fizikai munkától. a teherautó alvázára szerelt hidraulikus berendezés másodpercek alatt felemeli a súlyos teherrel megrakott konténert, ugyanez a hidraulikus szerkezet működik közre az edény kiürítésénél is.

nagyrédén a szüreti munkáknál az idén már harminc, egyenként ötven mázsa szőlőt befogadó konténert alkalmaznak, amelyeknek továbbítását mindössze két szállítógép végzi ugynevezett ingajáratban a szőlőtábláktól a feldolgozó üzemig és vissza. az unikon típusú hidraulikus konténer szállító felépítményeket az unitech ipari szövetkezet gyártja barcson.

a nagyrédei bemutatón részt vevő szakemberek elismeréssel szóltak a szőlő konténeres szállításának alkalmazásáról, a gyártó cég pedig bejelentette, hogy megfelelő kapacitással rendelkezik ahhoz, hogy a mezőgazdaság, mindenekelőtt a szőlőtermelő gazdaságok igényeit kielégítse. /mti/

-. -

bb 53. a kubai nagykövet bucsulátogatásai

gg/ny zs la

1976 október 5.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, lázár györgy, a minisztertanács elnöke és apró antal, az országgyűlés elnöke bucsulátogatáson fogadta floreal chomont, a kubai köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki végleg elutazott Magyarországról. /mti/

17.20/ny

-. -
-40-

18⁰⁰

bb.54. a mai csehszlovák képzőművészetet bemutató kiállítás nyílt a műcsarnokban

t dg/gk/p la zs

1976. október 5.

a mai csehszlovák képzőművészetet bemutató kiállítás nyílt kedden a műcsarnokban a csehszlovák kultúra napjai alkalmából, a kulturális kapcsolatok intézete és a kiállítási intézmények rendezésében. az ünnepélyes megnyitón részt vett garamvölgyi józsef kulturális miniszterhelyettes, dr. milan klusák, a cseh szocialista köztársaság kulturális minisztere, dr. rácz olivér, a szlovák szocialista köztársaság kulturális miniszterhelyettese és dr. václav moravec, budapesti csehszlovák nagykövet. a kiállítást dr. pesta lászló, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese nyitotta meg. szólt arról a szerepről, amelyet a képzőművészet s ez a kiállítás is betölt a népek megismerésében, a baráti kapcsolatok erősítésében. ezt követően dr. rácz olivér szólt a kiállításon részt vevő művészekről, a képzőművészet szerepéről a szocialista építőmunkában.

a kiállítás több mint 100 művésze mintegy 200 alkotását tárja a magyar közönség elé. átfogó képet ad a mai cseh és szlovák képzőművészet helyzetéről. a művészek egy része nem először mutatkozik be budapesten, közülük többnek az alkotásait önálló, gyűjteményes vagy tematikus kiállításon már láthatták a képzőművészet kedvelői.

a kiállítás október végéig tekinthető meg. /mti/

-. -

bb.55. pártmunkásküldöttség utazott varsóba

fe/p la

1976. október 5.

a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának meghívására kedden varsóba utazott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának pártmunkásküldöttsége vaskó mihálynak, a központi ellenőrző bizottság tagjának, az mszmp heves megyei bizottsága első titkárának vezetésével. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren pálos tamás, a központi bizottság osztályvezető helyettese bucsuztatta. jelen volt dr. stefan jedrychowski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

17.25/p

-. -
-41-

18⁰⁰

bb.56. karl-heimrich borchert,

gk/p zs la

1976. október 5.

a német demokratikus köztársaság legfőbb ügyész helyettese vezetésével kedden ügyészi delegáció érkezett hazánkba. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. csendes károly legfőbb ügyész-helyettes. jelen volt gerhard pickert, a német demokratikus köztársaság nagykövetsége konzuli osztályának vezetője./mti/

--

bb.57. magyar-szovjet építésügyi együttműködési tárgyalások

k sb/be/p ie la

1976. október 5.

vlagyimir ivanovnak, a szovjetunió állami építési bizottsága elnökhelyettesének vezetésével kedden szovjet építésügyi küldöttség érkezett budapestre. a szovjet szakembereket a ferihegyi repülőtéren dr. szabó jános építésügyi és városfejlesztési minisztériumi államtitkár fogadta. ott volt p.p. bycskov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa.

a budapesti tárgyalásokon egyeztetik az 1976-1977-es évek-re szóló magyar-szovjet építésügyi műszaki-tudományos együttműködési munkatervet, megkötik az iparosított házépítés komplex fejlesztéséről szóló egyezményt és előkészítik a könnyűszerkezetes építési mód közös komplex fejlesztésének egyezményét és együttműködési munkaprogramját./mti/

--

bb.58. tanévnyitó a színház- és filmművészeti főiskolán

t nn/gg/p zs la

1976. október 5.

kedden megkezdődött az oktatási év a színház- és filmművészeti főiskolán. az ódry színpadon megtartott ünnepélyes tanévnyitón várkonyi zoltán megemlékezett ódry árpádról, a főiskola kamaraszínpada névadója születésének 100. évfordulójáról, méltatva a kiváló színész, rendező életművét, munkásságát.

a főiskola 29 új hallgatójának eskütétele után major tamás szavalta el petőfi sándor levél egy színészbarátomhoz című versét. ezután a főiskola negyedéves hallgatói bemutatták jókai mór 1890-ben írt darabját thespis kordélya címmel. a magyar színpad 100. évfordulója tiszteletére írt művet most játszották el első ízben ádám ottó osztályának növendékei./mti/

--

17.45/p

-42-

18¹⁰

bb.60. Lázár györgy,

gg/p zs la

1976. október 5.

a minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte martti mieltunent, a finn köztársaság miniszterelnökévé történt kinevezése alkalmából. puja frigyos külügyminiszter ugyancsak táviratban köszöntötte keijo korhont, az új finn kormány külügyminiszterét./mti/

--

bb 59. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

ny la

1976 október 5.

23. elhunyt koós antal
24. koktél az ndk nagykövetségen
25. megnyílt az ország első testkultúra szalonja
26. drezdai vendégkiállítás a közlekedési muzeumban
27. fogadás a csehszlovák néphadsereg napja alkalmából
28. sajtótájékoztató a csehszlovák kultúra napjai filmbemutatóiról
29. hazánkba érkezett a kolozsvári állami bábszínház együttese
30. átadták a cegléd- szeged közötti automatizált vasutvonalat
31. a kanizsa butorgyárhoz csatolják a kaposvári butoripari vállalatot
32. 175 éves a szekszárdi balassa jános kórház
33. magyar-bolgár barátsági gyűlés kiskunfélegyházán
34. a muzeumi és műemléki hónap borsodi megnyitója
35. statisztikai vándorgyűlés szolnokon
36. kiosztották az istvánffy gyula néprajzi pályázat díjait
37. elhunyt sugár mihály színművész
38. bolgár és csehszlovákiai szakemberek a borsodi bányákban
39. sajtótájékoztató az új kresz tapasztalatairól
40. pályaválasztási klub mosonmagyaróvárott
41. magyar-ndk barátsági est szécsényben
42. bábparádé a mecsekalján
43. hétfőnkint 16-20 óra között tart nyitva a nemzeti galéria
44. a film-és televíziós főiskolák nemzetközi szervezetének kongresszusa
45. országos értekezlet a kpm-ban
46. az országgyűlés kulturális és jogi bizottságának együttes ülése
47. a koppenhágai városi tanács küldöttsége budapesten
48. entomológiai tanácskozás tihanyban
50. fiatalok osztálya a corvinban

/folyt köv/
18.15/ny

-43-

18³⁰

bb 59. / a belföldi ...folyt/ny

51. a hmf kolumbiai vendégeinek látogatása
52. huszár istván japánba utazott
53. a kubai nagykövet bucsulátogatásai
54. a mai csehszlovák képzőművészetet bemutató kiállítás a műcsarnokban
55. pártmunkás küldöttség utazott varsóba
56. ügyészi delegáció érkezett az ndk-ból
57. magyar-szovjet építésügyi együttműködési tárgyalások
58. tanévnyitó a színházművészeti főiskolán
59. hírjegyzék /mti/

--

bb 61. időjárásjelentés

ny la

1976 október 5.

a meteorológiai intézet jelenti 1976 október 5-én, kedden este:

a felmelegedés gyengül

várható időjárás szerda estig: nappal felhőátvonulások lesznek, elszórtan ismétlődő átfutó esővel. elsősorban a dunántúlon megélénkülő nyugati, északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 15-20 fok között./mti/

--

18.28/ny

-44-

1950

bb 62. a leszerelésért, a békeerők egységéért - simai minály nyilatkozata a fejlődési békevilágkonferenciáról

i r/s/ny la

1976 október 5.

a béke-világtanács budapestre hívta össze a fejlődési békevilágkonferenciát. az építők rózsza ferenc székházában október 8-a és 11-e között rendezendő, élénk nemzetközi érdeklődéstől kísért tanácskozás témáiról, céljáról simai minály, a konferencia magyar előkészítő bizottságának elnöke nyilatkozott az mti munkatársának.

- a tanácskozás több szempontból is uttörő jelentőségű: a békemozgalom képviselői először beszélnek és vitatják meg a jelenlegi helyzetben a béke és a fejlődés, az új nemzetközi munkamegosztásért folytatott küzdelem és a nemzetközi politikai enyhülésért vívott harc közötti összefüggéseket; s példát szolgáltat az olyan jellegű nemzetközi összejövetelekre is, ahol nem kormány szinten, hanem a társadalmi szervezetek szintjén tárgyalják meg a közvélemény képviselői a fejlődés bonyolult kérdéseit. a tanácskozás négy szekciót alakít, ezek egyben a konferencia négy fő témáját is jelzik.

- az első fő téma az, hogy a jelenlegi viszonyok között a békeért és a fejlődésért, valamint a fejlődő országok felemelkedéséért folytatott harc között milyen konkrét lényegi összefüggések vannak. egyrészt tehát az a kérdés, hogy az egyik oldalon a leszerelésért vívott küzdelem, és a leszerelés terén teendő lépések miként segítik elő a fejlődő országok felemelkedését, másrészt az, hogyha nem sikerülne számottevő eredményeket elérni a leszerelés terén, ha nem sikerülne megállítani vagy legalábbis számottevően lassítani a fegyverkezési versenyt, ez milyen károsodást okozna a fejlődő országoknak. tudjuk, ennek bekövetkezése a világ valamennyi országa számára igen hátrányos helyzetet teremtene, a tanácskozás azonban ezt a kérdést most elsősorban a fejlődő országok szemszögéből vitatja meg.

- „ az új imperialista kihívás és a békeerők egysége, - így fogalmazta meg a nemzetközi békemozgalom a konferencia második nagy kérdéses pontját, amely azzal foglalkozik, hogy napjainkban a monopolitőke nemzetközi erői milyen új stratégiát dolgoztak ki, és hogyan igyekeznek ezt a fejlődő országokkal szemben alkalmazni. itt megvizsgálják mindazokat az erőfeszítéseket, amelyeket a vezető tőkés országok bizonyos körei tesznek annak érdekében, hogy az új feltételekhez alkalmazkodva megtartsák, sőt erősítsék pozícióikat a fejlődő országok gazdaságában.

/folyt köv/
19.45/ny

-45-

1950

bb 59. / a belföldi ...folyt/ny

51. a hnf kolumbiai vendégeinek látogatása
52. huszár istván japánba utazott
53. a kubai nagykövet bucsulátogatásai
54. a mai csehszlovák képzőművészetet bemutató kiállítás a műcsarnokban
55. pártmunkás küldöttség utazott varsóba
56. ügyészi delegáció érkezett az ndk-ból
57. magyar-szovjet építésügyi együttműködési tárgyalások
58. tanévnyitó a színházművészeti főiskolán
59. hírjegyzék /mti/

--

bb 61. időjárásjelentés

ny la

1976 október 5.

a meteorológiai intézet jelenti 1976 október 5-én, kedden este:

a felmelegedés gyengül

várható időjárás szerda estig: nappal felhőátvonulások lesznek, elszórta ismétlődő átfutó esővel. elsősorban a dunántúlon megélénkülő nyugati, északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 15-20 fok között./mti/

--

18.28/ny

-44-

1950

bb 62. a leszerelésért, a békeerők egységéért - simai minály nyilatkozata a fejlődési békevilágkonferenciáról

i r/s/ny la

1976 október 5.

a béke-világtanács budapestre hívta össze a fejlődési békevilágkonferenciát. az építők rózsza ferenc székházában október 8-a és 11-e között rendezendő, élénk nemzetközi érdeklődéstől kísért tanácskozás témáiról, céljáról simai minály, a konferencia magyar előkészítő bizottságának elnöke nyilatkozott az mti munkatársának.

- a tanácskozás több szempontból is úttörő jelentőségű: a békemozgalom képviselői először beszélnek és vitatják meg a jelenlegi helyzetben a béke és a fejlődés, az új nemzetközi munkamegosztásért folytatott küzdelem és a nemzetközi politikai enyhülésért vívott harc közötti összefüggéseket; s példát szolgáltat az olyan jellegű nemzetközi összejövetelekre is, ahol nem kormány szinten, hanem a társadalmi szervezetek szintjén tárgyalják meg a közvélemény képviselői a fejlődés bonyolult kérdéseit. a tanácskozás négy szekciót alakít, ezek egyben a konferencia négy fő témáját is jelzik.

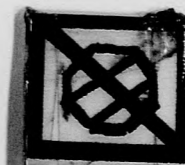
- az első fő téma az, hogy a jelenlegi viszonyok között a békéért és a fejlődésért, valamint a fejlődő országok felemelkedéséért folytatott harc között milyen konkrét lényegi összefüggések vannak. egyrészt tehát az a kérdés, hogy az egyik oldalon a leszerelésért vívott küzdelem, és a leszerelés terén teendő lépések miként segítik elő a fejlődő országok felemelkedését, másrészt az, hogyha nem sikerülne számottevő eredményeket elérni a leszerelés terén, ha nem sikerülne megállítani vagy legalábbis számottevően lassítani a fegyverkezési versenyt, ez milyen károsodást okozna a fejlődő országoknak. tudjuk, ennek bekövetkezése a világ valamennyi országa számára igen hátrányos helyzetet teremtene, a tanácskozás azonban ezt a kérdést most elsősorban a fejlődő országok szemszögéből vitatja meg.

- „ az új imperialista kihívás és a békeerők egysége, „- így fogalmazta meg a nemzetközi békemozgalom a konferencia második nagy kérdéscsoportját, amely azzal foglalkozik, hogy napjainkban a monopolióke nemzetközi erői milyen új stratégiát dolgoztak ki, és hogyan igyekeznek ezt a fejlődő országokkal szemben alkalmazni. itt megvizsgálják mindazokat az erőfeszítéseket, amelyeket a vezető tőkés országok bizonyos körei tesznek annak érdekében, hogy az új feltételekhez alkalmazkodva megtartsák, sőt erősítsék pozícióikat a fejlődő országok gazdaságában.

/folyt köv/
19.45/ny

-45-

1950

bb 62. /a leszerelésért.... 1.folyt/ny

ebben a szekcióban vitatják meg azt is, hogy az imperialista országok miképpen igyekeznek biztosítani a transznacionális, multinacionális társaságok pozícióit, hogy milyen módon törekednek megbontani a fejlődő országok egységét az előttük álló

nagy kérdésekben, amelyeknek megoldása éppen az antiimperialista egység megőrzését, fenntartását tenné szükségessé.

- a harmadik kérdéscsoport a nemzetközi munkamegosztás rendszere átalakulásának feltételeivel, problémáival és az ebből adódó feladatokkal foglalkozik. tanácskozunk e kérdéscsoportban vitatja meg az új világgazdasági renddel össze-függő konkrét lépéseket, azokat a tennivalókat, amelyek egy ilyen új világgazdasági rendért, a nemzetközi munkamegosztás gyarmati rendszere felszámolásáért folytatott harcban a békeerők előtt állnak. e kérdés fontossága számunkra azért is nagy, mert a téma kidolgozására bognár józsef professzort, a világgazdasági kutató intézet igazgatóját kérte fel a nemzetközi békemozgalom, a szekció az ő előadása alapján vitatja meg ezt a kérdést. természetesen e téma fontossága óriási a jelenlegi világ-helyzetben, mert hiszen azok a viták, amelyek az ensz különböző fórumain lezajlottak, nagymértékben e kérdés körül összpontosultak.

- a negyedik témakör „a fejlődés módjai, eszközei,„ címet viseli, s tulajdonképpen a fejlődő országok belső fejlődésének problematikájával foglalkozik. azokat a társadalmi és gazdasági reformokat veszi számba, amelyek a fejlődő országok felemelkedését meggyorsítanák. a kérdés itt az, miképpen teremtsenek olyan helyzetet, hogy a fejlődés gyümölcseiből ne a gazdaságok váljanak még gazdagabbá, hanem hogy a nép felemelkedését, élet-színvonalának növekedését segítse.

- olyan korban élünk, amikor a gyarmati rendszer felbomlása lényegében befejeződött, hiszen éppen ezekben az években számolódnak fel a gyarmati rendszer utolsó bástyái afrikában. a fejlődő országokban a politikai feladatok elsőbbségét a gazdasági teendők prioritása váltotta fel. gazdasági felemelkedésük meggyorsítása önálló gazdaság kivívását feltételezi, amely képes arra, hogy egy gyorsan változó világban is biztosítsa az adott ország népei számára a létezéshez, fejlődéshez szükséges létminimumot, s amely jó alapot biztosít a további fokozatos fejlődéshez.

/folyt. köv./
19.55/ny

-46-

bb 62. / a leszerelésért.....2.folyt/ny

- ez a konferencia tehát ebben a helyzetben nemcsak a békeerők számára, hanem mindazok számára fontos, akik átérzik, magukévá teszik a fejlődő országok felemelkedésének ügyét. nem szabad arra gondolni, hogy ez csupán egyoldalú támogatás, mert látni kell azt a kölcsönhatást, amely a fejlődő országok felemelkedése, a béke és az egész emberiség előrehaladása között fenn-áll.

- a fejlődő országok hatalmas erőt képviselnek a nemzetközi politikában és a világgazdaságban egyaránt. ez a tetemes potenciál gyakran nem tükröződik a termelés, a termelt javak felhasználásának nemzetközi statisztikáiban, azonban a világ-politikában óriási erőt képvisel. köztudomású, hogy a fejlődő országok nagymértékben hozzájárultak az enyhülés ügyéhez, mind-ahhoz, ami a világban az enyhülés érdekében történt. a szocia- lista országok lépéseinek támogatásában jónéhány fejlődő or- szág igen fontos szerepet játszott. ez a segítség, valamint az a tény, hogy a világ békeszerető, progresszív erői támo- gatják a fejlődő országok felemelkedésért folytatott küzdel- mét, azt bizonyítják, hogy az a természetes szövetség, amely a társadalmi haladás és a béke, valamint a fejlődő országok anti- imperialista erői között kialakult - tartós. az adott hely- zet bizonyítja - szemben azokkal az érvekkel és állításokkal, hogy ez a szövetség csak a kolonializmus elleni harcban volt ér- vényes, és ezt követően szükségképpen felbomlik-, hogy ez a tar- tós és természetes együttműködés a jövőben is fennáll, sőt mind- két fél érdekei annak további erősödését kívánják.

- számunkra óriási megtiszteltetés és egyben hatalmas feladat is, hogy a béke-világtanács kérésére ezt a konferenciát magyarországon rendezik meg. ez nemcsak azt jelenti, hogy ven- déglátóként biztosítanunk kell a konferencia technikai felté- teleit, ennél sokkal fontosabb az, hogy a konferencia érdemi előkészítésében is jelentős részt vállaltunk. mondhatnám azt is, hogy az érdemi előkészítésben vállalt szerepünk, közreműkö- désünk a konferencia tematikájának kialakításában kihatással lehet a jövőre is.

/folyt. köv./
20.00/ny

20⁰⁰

-47- s különösen az el nem kötele- zett

bb 62. /a leszerelésért.... 1.folyt/ny

ebben a szekcióban vitatják meg azt is, hogy az imperialista országok miképpen igyekeznek biztosítani a transznacionális, multinacionális társaságok pozícióit, hogy milyen módon törekednek megbontani a fejlődő országok egységét az előttük álló

nagy kérdésekben, amelyeknek megoldása éppen az antiimperialista egység megőrzését, fenntartását tenné szükségessé.

- a harmadik kérdéscsoport a nemzetközi munkamegosztás rendszere átalakulásának feltételeivel, problémáival és az ebből adódó feladatokkal foglalkozik. tanácskoznak e kérdéscsoportban vitatja meg az új világgazdasági renddel össze-függő konkrét lépéseket, azokat a tennivalókat, amelyek egy ilyen új világgazdasági rendért, a nemzetközi munkamegosztás gyarmati rendszere felszámolásáért folytatott harcban a békeerők előtt állnak. e kérdés fontossága számunkra azért is nagy, mert a téma kidolgozására bognár józsef professzort, a világgazdasági kutató intézet igazgatóját kérte fel a nemzetközi békemozgalom, a szekció az ő előadása alapján vitatja meg ezt a kérdést. természetesen e téma fontossága óriási a jelenlegi világ-helyzetben, mert hiszen azok a viták, amelyek az ensz különböző fórumain lezajlottak, nagymértékben e kérdés körül összpontosultak.

- a negyedik témakör „a fejlődés módjai, eszközei,, címet viseli, s tulajdonképpen a fejlődő országok belső fejlődésének problematikájával foglalkozik. azokat a társadalmi és gazdasági reformokat veszi számba, amelyek a fejlődő országok felemelkedését meggyorsítanák. a kérdés itt az, miképpen teremtsenek olyan helyzetet, hogy a fejlődés gyümölcseiből ne a gazdaságok váljanak még gazdagabbá, hanem hogy a nép felemelkedését, élet-színvonalának növekedését segítse.

- olyan korban élünk, amikor a gyarmati rendszer felbomlása lényegében befejeződött, hiszen éppen ezekben az években számolódnak fel a gyarmati rendszer utolsó bástyái afrikában. a fejlődő országokban a politikai feladatok elsőbbségét a gazdasági teendők prioritása váltotta fel. gazdasági felemelkedésük meggyorsítása önálló gazdaság kivívását feltételezi, amely képes arra, hogy egy gyorsan változó világban is biztosítsa az adott ország népei számára a létezéshez, fejlődéshez szükséges létminimumot, s amely jó alapot biztosít a további fokozatos fejlődéshez.

/folyt. köv./
19.55/ny

-46-

bb 62. / a leszerelésért.....2.folyt/ny

- ez a konferencia tehát ebben a helyzetben nemcsak a békeerők számára, hanem mindazok számára fontos, akik átérzik, magukévá teszik a fejlődő országok felemelkedésének ügyét. nem szabad arra gondolni, hogy ez csupán egyoldalú támogatás, mert látni kell azt a kölcsönhatást, amely a fejlődő országok felemelkedése, a béke és az egész emberiség előrehaladása között fenn-áll.

- a fejlődő országok hatalmas erőt képviselnek a nemzetközi politikában és a világgazdaságban egyaránt. ez a tetemes potenciál gyakran nem tükröződik a termelés, a termelt javak felhasználásának nemzetközi statisztikáiban, azonban a világ-politikában óriási erőt képvisel. köztudomású, hogy a fejlődő országok nagymértékben hozzájárultak az enyhülés ügyéhez, mind-ahhoz, ami a világban az enyhülés érdekében történt. a szocia-lista országok lépéseinek támogatásában jónéhány fejlődő or-szág igen fontos szerepet játszott. ez a segítség, valamint az a tény, hogy a világ békeszerető, progresszív erői támog- gatják a fejlődő országok felemelkedésért folytatott küzdel- mét, azt bizonyítják, hogy az a természetes szövetség, amely a társadalmi haladás és a béke, valamint a fejlődő országok anti-imperialista erői között kialakult - tartós, az adott hely- zet bizonyítja - szemben azokkal az érvekkel és állításokkal, hogy ez a szövetség csak a kolonializmus elleni harcban volt ér- vényes, és ezt követően szükségképpen felbomlik-, hogy ez a tar- tós és természetes együttműködés a jövőben is fennáll, sőt mind- két fél érdekei annak további erősödését kívánják.

- számunkra óriási megtiszteltetés és egyben hatalmas feladat is, hogy a béke-világtanács kérésére ezt a konferenciát magyarországon rendezik meg. ez nemcsak azt jelenti, hogy ven- déglátóként biztosítanunk kell a konferencia technikai felté- teleit, ennél sokkal fontosabb az, hogy a konferencia érdemi előkészítésében is jelentős részt vállaltunk. mondhatnám azt is, hogy az érdemi előkészítésben vállalt szerepünk, közremükö- désünk a konferencia tematikájának kialakításában kihatással lehet a jövőre is.

/folyt köv/
20.00/ny

20⁰⁰

-47- s különösen az el nem kötele-
zett

bb 62. / a Leszerelésért...3.folyt/ny

- úgy gondolom, hogy a békevilágmozgalom azért kérte fel a magyar békemozgalmat a konferenciának budapesten történő megrendezésére, mert közismert a magyar békemozgalom ebben a kérdésben eddig betöltött nagy szerepe a nemzetközi szinten. a fejlődő országokkal foglalkozó magyar szakértők tevékenysége nemzetközileg és a fejlődő országokban is elismert, a budapesten korábban rendezett tanácskozások mind sikeresek, jók és eredményesek voltak. hozzátenném még azt is, hogy a fejlődési békevilágkonferencián igen színvonalas magyar delegáció vesz részt, amelynek vezetője bogár józsef akadémikus, s tagjai közt lesznek tudományos és társadalmi életünk kiemelkedő személyiségei, s természetesen a magyar békemozgalom vezetői is. leszögezném: ez a konferencia elsősorban a nemzetközi békemozgalom, s így a magyar békemozgalom tanácskozása is, tehát nem tudományos, hanem politikai, mozgalmi eszmecsere./mti/

-.-

bb 63. embargó 24 óráig!

-----
hazánkba érkezett az egb főtitkára

gg/ny sl ie la

1976 október 5.

kedden magyarországra érkezett janez sztanovnik, az ensz európai gazdasági bizottságának főtitkára. itt tartózkodása során tárgyalásokat folytat az egb tevékenységével kapcsolatos kérdésekről, a többi között az energetika, a közlekedés és a környezetvédelem témájáról - a szovjetunió javaslata alapjáh - összehívandó összeurópai kongresszusok előkészületeiről, valamint az európai biztonsági és együttműködési értekezlet záróokmányában foglalt feladatok végrehajtásáról.
/mti/

-.-

-48-

20.10/ny

20¹⁰

bb 64. hazaérkezett külföldi turnéjáról a bábszínház

t mn/gg/ny zs la

1976 október 5.

kedden hazaérkezett kéthetes külföldi turnéjáról az áltami bábszínház kísegyüttese, amely észak-franciaországban és belgiumban turnézott petőfi sándor jános vitézének bábfeldolgozásával. a magyar művészek a 32 ország részvételével megrendezett charleville-i nemzetközi bábfesztiválon mutatták be produkciójukat nagy sikerrel. föléptek reims-ben és vouziers-ben is: majd belgiumban öt előadást tartottak a brüsszeli egyetem színháztermében. itteni produkciójuk is egyöntetű elismerést aratott./mti/

-.-

bb 65. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától zárásig

ny la

1976 október 5.

60. Lázár györgy üdvözlő távirata a finn miniszterelnökhöz

61. időjárás

62. simai mihály nyilatkozata

63. hazánkba érkezett az egb főtitkára /24 óráig embargós/!

64. hazaérkezett a bábszínház társulata

65. hírjegyzék /mti/

66. hazaérkezett nagy-britanniából a magyar szakszervezeti küldöttség

-.-

bb 66. hazaérkezett nagy-britanniából a magyar szakszervezeti küldöttség

la/ny la

1976 október 5.

kedden hazaérkezett nagy-britanniából a magyar szakszervezeti küldöttség, amelyet timmer józsef, a szot titkára vezetett. a delegáció tanulmányozta a brit szakszervezetek munkáját, látogatást tett a brit, valamint a skót szakszervezetek főtanácsánál, a munkáspárt blackpooli konferenciáján, továbbá a kormány munkáskérdésekkel foglalkozó több hivatalánál. találkozott és eszmecsereét folytatott üzemi szakszervezeti tisztségviselőkkel.

a brit szakszervezetek főtanácsa vezetőivel folytatott megbeszélésen a felek egyetértettek a magyar-brit szakszervezeti kapcsolatok további fejlesztésében és megállapodtak, hogy jövő év elején a főtanács meghívására a szot főtitkára vezetésével szakszervezeti küldöttség látogat nagy-britanniába./mti/

-.-

21.00/ny

-49-

v é g e .

készült az mti belföldi szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy, lakatos erzsébet.

-.-

